

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMOS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELVE:
Hozunk mezei gazdaságunkba
helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	20 kor.
Fél évre	10 "
Negyed évre	5 "

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala veszi fel.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogad-
tának el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utányomási jog
fentartva.

KÉZIRATOKAT A SZERKESZTŐSÉG NEM AD VISSZA

TELEFON: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. —ix	199
Gazdasági levél. — Horváth János	200
A mezésze kivitele. — Dr. Ejury Lajos	200
A kultúrmağvak osiraképességéről. — Bászeli Elek	201
A nyírségi káposztatermelésről. — Reichenbach Béla	201
A gyümölcsfák termő szervei. — Balogh Bálint	202
A gyomok irtása réjtjeinken. — Hirschfeld József	203
Kérdések és feleletek	204
Kérdések: Luczerna- vagy heremagtermesztés 20 m. holdon. P. M. — Árvarozsnağ termelése. T. A. — Hepehupás rét planirozása. Cs. G. — Humusztartalmu talajon legelőjavítás. Sz. I.	
Feleletek: A majorsági dohánytermelés hogyan és mennyivel előnyösebb a régi teles termelésnél? Daróci Vilmos. — Tavasz boronálás. F. e. — Vetésforgómegállapítás. —r-n. — Czukorrépa mátrágyázása. Szücs János. — Takarmánytermelés. Szücs János	
Hírek	204
Aprók	206

SZEMLE.

(Az időjárás és a gazdasági helyzet. — A francia gazdák nagygyűlése. — A mezőgazdasági többtermelés kérdése. — A gazdasági gépek meğdrágulásának okairól. — A tojástőzsde szervezéséről.)

Azt írja egy gazdatársunk a Dunántulról, hogy a zabvetést már befejezte és megkezdette az árpát s azzal is e héten készen lesz, notabene, ha az idő engedi, mert esős az időjárás. Félős, ugymondja, hogy jóslatunk beválik, mert a nézet az, hogy még kemény fagyos időt, sőt havat is kapunk, bárha az első szalonkák már nálunk is, de mint halljuk, a budai hegyekben is elvélve megérkeztek. Az „Oculi, da kommen sie“, tehát jóval hamarabb bekövetkezett. Általában a meleg idő esővel keverve játsza kised játékait s így az agyagos földeken a vetés még meg sem képződhetett. A bodza, nyírfa és fűzfa pedig márrügyezik. A vetések elég jól állanak, bárha főleg az Alföldön kifogás alá esnek. Kifagytak! Persze a gabonatózsdén mindezt bizonyos optimizmussal fogadják. Na ja! Nem' baj az Magyarországon, hogy csak Budapesten bir a gabonatózzsde árirányító hatással; a vidék abban nem igen vesz részt és csak a fővárosi nagy gabonaczegek exponensei és bevásárlói működnek vészmadaraként persze á la baisse! Ilyen a mostani helyzet is. Kisüt a nap s beáll a gabonárak lanyhulása. Főleg mióta külföldön is ilyen tapasztalható. Argentínában sem jobb a helyzet, de az angol szénsztrájk behatása alatt az elhajózásokkal vannak nagyobb bajok. Ez a tőzsdén tekintetbe sem vétetik.

*

A német birodalom gazda nagygyűlése nagyobb evolúciókat nem idézett elő, mint azt, hogy a dry-farmingot kísérletezések tárgyává akarják tenni és erre egy szakemberek bizottságát küldötte ki, Koppély Géza előadása alapján. Nálunk a prok és contrák kezdenek nagyobb mérvű proká kialakulni, dacára, hogy mint hallánk, mi Amerikától állítólag mitsem tanulhatunk. Lekicsinyölő felfogásokkal persze hogy nem. Ha pedig összehasonlítjuk a németek mostani gazdaggyűlését a francziákéval, mely az idén február havában lezajlott, akkor láthatjuk csak, hogy mennyivel áll a francziák egyesülete intelligencia tekintetében a németeké felett. Az utóbbiakra kimondhatjuk a nagy dob pergetését, míg a francziák mesés nyugodtsággal törtetnek előre. És mennyivel nagyobb és részletesebb programokat ölelnek a francziák fel. Ugyanakkor folyt le a „congrés de l'élevage du betail“ (állattenyésztési kongresszus) és nem kevesebb, mint 25 kérdés (a részletkérdéseket be sem véve) jutott megvitatás alá. Köztük sok közgazdasági kérdés. Nálunk ilyen kongresszusok még nem tartattak. Miért? Mert a kérdések megvitatásai a gazdasági egyesületekben lapul össze, mert már azok felvéteseinél a kormányzat gyakorló nyomást az irányításra. Franciaországban előbb a gazdatársadalom tárgyalja és vitatja meg az égető kérdéseket és a kormány nem kicsinyli azokat le, hanem mérlegeli. Nálunk nagyon is szükséges lenne a francziák példáját követni.

*

A mezőgazdasági többtermelés tárgyában enquete-eznek az OMKE-ben. Vessünk egy pillantást a multba, gondoljunk csak a székesfőváros husdrágasági enquete-jén és az utána történetekre és bekövetkezettek, midőn a mezőgazdasági és a kereskedelem mint két ellenséges tábor küzdött egymással. Mi már akkor közreműködtünk az ellentétek áthidalása céljából készitendő aranyut megépítésében. De nem rajtunk mult, hogy gazdáink érdekeinek megvédeése szempontjából le kellett az utról térnünk, mert a történetek mindmegannyi mérenyete mindig gazdáink megélhetését és létét veszélyeztették. A mostani közeledés, ha őszinte a kereskedelem részéről, ugy mindkét félt ki fogja elégíteni. De egyoldalú vágásokat mérni, hogy az ipari feldolgozásban minden meğdrágult és nem elismerni azt, hogy a mezőgazdasági termények előállítására is meğdrágult volna és mivelhogy most a nyerstermények árai és a termelés költségei között a mérleg ugy a hogy, hár még mindig gyengén, de mégis helyreálló félben van és a nem togyasztóknak tekintett és odaállított gazdákat kiuzsorázni semmiképen sem „fair“ dolog. Ugy véljük, hogy szorosabb nexus fog az enquete kihatásaként mezőgazdaság és kereskedelem között létesülni, különösen akkor, ha utóbbi a tulzásig üzött közvetítők tul-

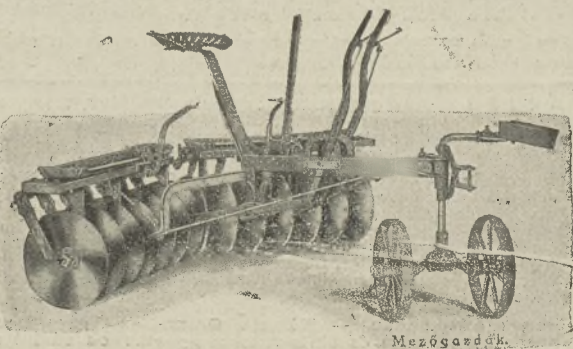
kapásait meg tudja rendszabályozni. A gazdának viszont nem ártana némi kereskedői szellemet elsajátítani s ezzel a tulkapásokat ellensúlyozni. Üdvözöljük a közeledési tervet és sok áldást várunk tőle. Csak ugy ne járjunk véle mint a pap, a ki egy bibliai mondásból kiindulva prédikációjával megrikatta hívőit és végül azt mondotta: „weint nicht, liebe Christen, wer weis, ob's wahr ist!“

*

Irtunk két izben arról, hogy a mezőgazdasági gépek meğdrágultak, a mi gazdáinkra semmiképen nem előnyös. Tudakozódtunk az okok iránt s azon értesítést kaptuk, hogy a vas ára 2—4%-al felszökött, a gépgyártásra alkalmas fa ára pedig 60%-al. Az Amerikából jövő gépek szállítását pedig a Cunard Line (az Adria szövetségese) 30%-al meğdrágította, a fiemei ki- és átrakási költségek hihetetlenül és a vasutszállítási tarifák is felszöktek, a refakeziák meğvonattak stb. Ez szolgáljon a gépdragulás okaként, mely természetesen indokolt volna, bárha a mezőgazdaság fogja megsínyleni ezen újabb dragulást.

*

Most kéthete irtunk a tojástőzsde megalakulásáról. Kiegészítésül írjuk, hogy nem nagyok lesznek az előnyei. Az ármegállapítás a főczélja. Beavatott forrásból értesülünk, hogy a tea, hűtőházi, meszes stb tojások napi áraitól fog tőzsdekiadványokat adni és ellenőrizni, valjon nem történnek-e csalások az egyes fentmegnevezett tojásfajták között, vagyis a jók közé nem lesznek-e rosszabbak keverve stb. Választott tőzsdebiróság nem lesz, hanem szakértő közegek fogják a visszaéléseket ellenőrizni. Most készítették elő az új élelmiszerhamisítást ellenőrző törvényjavaslat és nézetünk szerint a tojást is ez alá kellene rendelni. A ki rosszabb árut kever a jobb minőségűek közé, az hamisítást követ el. Valami nagy jelentőséget nem tulajdonítunk a tojástőzsdének, de eshetőségeivel számolni kell. Nálunk sem a közép-, sem a nagybirtok nem foglalkozik a baromfityesztéssel vagy legalább is nem oly arányban, hogy az számottevő lehetne. A tojáskereskedelem tisztán a közvetítők kezein forog és a kis- és törpebirtokokon cserekereskedelem folyik más élelmiszerekért. A dohánynak és a pálinkának nem kis szerep jut ebben. A tojásárak eleddig nem lettek regulálva és most félő, hogy az exporttőrekvések révén a bevásárlási árak esni fognak, mert az árregulálásnak és spekulációnak bő tér biztosítatik, miként az őszszel a pulykakartell révén a termelő haszna csökkent. Azután itt a nagy nyűg, az orosz tojásimport a nyakunkon. Meg lesz az, hogy a belföldi friss áru exportáltatik és helyette a selejtes orosz áru fog nálunk fogyasztatni. Már most az a kérdés, megtaláljandja-e az új tojástőzsde a helyes irányzatot és valjon a választmányban nagy számban helyet foglaló érdekelt felek nem a maguk malmára hajtják-e

A DEERE-FÉLE TÁRCSÁSBORONA

valamennyi tárcsásborona között a legmodernebb és legerősebb szerkezetű. Mindenféle nagyságban és kivitelben készül.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31. sz.

majd a vizet? Előnyös is lehet, ha áldásthozó a tőzsde működése, ha az amugy is lenézett baromfityezés nagyobb fellendülésére vezet. Várjunk! Egy kis türelem nem fog ártani, miként és hogyan állunk majd a tojástőzsdével.

—ix.

Gazdasági levél.

Irta: Horváth János.

Ráczegres, 1912. márczius 5.

Tegnapelőtt az egész világ üde, mosolygós képről lekiabált az öröm: itt a tavasz. De szép is a tavasz, én Istenem! A 15°C. verőfényében újjá született minden élő. A verebek majálist rendeztek, a nyulak lakodalmat, a vetések megmozdultak örömeikben, érezni lehetett üde leheletüket. Az emberek könnyelműen ledobták a nehéz ködment, mindenki babrálni kezdett a szerszámaival, hogy indulhasson ki, a pusztá házaik közül ki a mezőkre, előhívni új életet: vetni, vetésre előre munkálni.

Tegnap aztán a nagy vigasságra egy kis bőjt, borus, hűvös, lucskos nap következett: komor hangulat. Ma reggel +3°C.-sal kelt a nap, mindenki sietett, előkerült a ködmen újra: csak csalogat még, nincs itt a tavasz. Intelemként a hirteleneknek.

Mi magyar gazdák valósággal versenyeznünk abban, ki vet előbb. Boldog és büszke, a ki a vidéken legkorábban kezdett és legkevesebb nap alatt legtöbbet végezhetett. Még a cselédek is dicsekszenek vele, ingerkednek egymással: ti még csak most, mi már hol tartunk!? stb

A milyen szép dolog az iparkodás, a versenyzés az előretörésekben, épen olyan kár, hogy ezuttal ez a törekvés a legtöbbször csak mint alakí siker konstátálható. A hiúságunkat szorgálja, magát a célt, a sikert kevésbé. Lássuk csak.

Hogy a szomszédom meg ne előzhessen a vetés megkezdésének dicsőségében, mert ő siet nagyon, nekem még inkább kell sietnem. Hogy ezt tehessem, engednem kell, nem tudom bevárni talajom kellő szikkadását. Mindegy, mindenáron nekem kell a legszorgalmasabb vető, az elsőség pálmája. Sikerül is. Megelőztem mindenkit. Van is titkos bosszuság, irigykedés elég a legyőzöttek részéről. Én pedig vígan pávázom a dicsőség aranyugaraiban: mindenkinek el kell ismernie, mennyire törekvő vagyok. No nem?

De vajjon hogyan festene ez a tultengő nagy önértet, ez a saját gyártmányu versenypálma, ha eljárásunk bírójával megkérdeznék egyszer az egyedül illetékes kritikust, az elvetett magot.

Sokszor bizony nagyon furcsán. Annyira furcsán, hogy pl. — a mi hamar eszembe jut — erősen meggyőződés, hogy egy év alatt elkészülne a gazdaságtud-gyerekek örökké vajudó internátusa azon a pénzen, a mi a tulkorai vetések sikerületlensége miatt a másodszori kényszer-vetésnél magban és munkában elpredálódik szép Magyarországon. Pedig kár minden elveszett szemért. Vagyont ér, olyan drága ezidén is a mag.

Mégis lépve visz bennünket, könnyen hívőket majdnem minden évben az incselkedő tavasz. Nem is volna baj, bűn a fölbuzdulás, még ha kissé tultengő is — sokat indokol, mert a tavasz hangulata — ha kárral nem járna esetleg, és ha másként nem lehetne. De lehet. Egy kis önmérsékléssel, ismerettel és előrelátással.

Elavult tán mindörökre a régi, általános példa szó: ősszel porba, tavasszal sárba vess. Nem lehet ma már. Nem is szabad többé. Tavasszal is porba kell vetnünk. Még pedig olyan porba, a mi mi magunk készítünk, alkalmas mesterkedéssel, szabályozással a leendő növényélet érde-

kében. Csak azért, mert ez a siker fele: a talaj beérlelése vetés előtt, a talajviz szabályozása idejekorán. Nem mondom egy szóval sem, hogy ne vessünk korán, idejekorán, csak tulkorán ne, addig ne, míg a sikeres növényélet előfeltételeit nem biztosítottuk.

Lássuk tehát, mit értünk ez a'att. A talajnak a tavaszi vetés érdekében első és fontos munkája ugye az őszi szántás. Igen. Igen pedig azért, mert ezzel a mag bevetetésének a fizikai lehetőségét létesítjük, mert átadjuk talajunkat a tél elmállasztó hatásainak, tehát fizikailag és kémiaiilag gazdagítást czélzunk, és mert a csapadék minél teljesebb behatolására kívánjuk talajunkat alkalmassá tenni. Ezt tudjuk mindnyájan és tesszük is, már t. i. a hogy lehet. (De nem annyira, a mint kellene, és a mint indokolt volna.)

Az őszi szántás barázda éle korán szikkad, a mikor még a barázda fenék ragad. Nap tűz, szél jár, vibrál a lég a talaj fölött: szárad, veszít a nedvességből. Ez szükséges addig a fokig, a mig annyira javult a föld, hogy mivelő szerszámmal az elkenés veszedelme nélkül rámehetünk; de óriási kár a nedvesség vesztes szempontjából, ha ezt a percet a munkávéttel elmulasztjuk, mert részben illuzoriussá lesz a nagy, a drága munka, az őszi szántás, ha idejekorán el nem zárjuk a talajt a párolgás elől. Tegyük föl, hogy ezt is tudjuk és meg is kezdjük mindjárt a szélső táblán alkalmas boronálással. Sikeres is a dolgunk. Elrónásodik a tábla, szétomlanak a rögök, porhanyó a föld, öröm nézni. Önmagától föltöl a kérdés, nem kár ezt a kész munkát itt hagyni bevégezetlenül. mikor szinte kívánja a magot, hogy bele vessük. És akkor kész egészen, nincs rá több gond? És ez a kérdés nagy kerítő, nehéz neki ellent állani. Hiszen ha jön egy új eső, kárba vészett a fáradságos munkám, kezdetem vetés előtt elülről a boronálást.

Igaz is, meg nem is. Szofizmára épült okoskodás. Ha azonnal vetek a fogasolás után, tehát beugrom, ez a két művelet leköti minden erőmet. A boronálás, a talajelőkészítés lassabban megy. Egy-két táblán tán sikerül a teljes munka, de mire az utolsóakra érünk, réges-régen tul vagyunk már azon a bizonyos veszedelmes percen, elveszett a drága nedvesség régen, rögöket henterget aborona, a mit elzuzni, háromszoros munkát kell alkalmazni. Munkában *nem nyertünk semmit, nedvességben pedig veszítettünk sokat, óriásit.*

Mig ha az első lehetőségre megkezdünk a *határ átboronálását*, teljes erővel tehetjük, nagyon gyorsan megy. És ha a vetésre kerülünk, sokkal könnyebben és szabadon, ismét teljes erővel tehetjük, az is gyorsan fog haladni. A munkateljeítés idejét és megnyertük és a nedveség megőrzése is sikerült. Ha vetés előtt a talaj megázik és újra kézbe kell venni, az dehogyan veszteség, gyorsan is megy és a második a több munka, az így előállított jobb minőség teljesítőképességében, százszorosan megtérül. Bár háromszor tudnám átmunkálni talajomat a vetés előtt. Az lenne jó igazán, először a vetésnek és másodszor a jobb siker révén nekem is. Ne spórolni igyekezzünk a talajnak adott munkával, hanem okszerűen, a teljesítőképesség emelése érdekében, minél többet tegyünk, az lesz a legkönnyebben eszközölhető, legolcsóbb és legrövidebb idő alatt busásan kamatozó tőkebefektetés. Kultúrállapotban, erőben levő talajokon a maximális termés kigyártásának elengedhetetlen előfeltétele.

A legnehezebb ütköztartám pedig igazam mellett az, hogy hiszen ugys hiába való a tulkorai sietés a vetéssel, a magnak mi parancsolni nem tudunk „elvetettelek, kelj életre.“ Az nem srófra jár, vagy legalább is ez a sróf nincsen a mi kezünkben. Életet csak az Isten fakaszt, mi

csak szolgálunk a kezéhez a dolgunkkal. Ha nem beszélünk is arról, mennyi veszedelemnek van kitéve a tulkorán elvetett mag a hosszú kikelésig mindenkinek el kell ismernie, mert természeti törvény, hogy tekintet nélkül a kalendáriumi időre, akkor hajt csak csirát, akkor kezd kelni minden mag, a mikor a tenyészéséhez elkerülhetetlenül szükséges egyik kellék, a bizonyos foku meleg is jelen, adva van. Addig nincs vegetáció, akármilyen korán vessünk is.

Az is kétségen kívül áll, mert így van, hogy az ideje korán és czélszerűen ápolat talaj porhanyó portakaróját ha megkapta, nemcsak, hogy nedvességet konzervál, hanem egyuttal jobb hőelnyelő, tehát hamarabb segíti a talajt a kellő fokra fölmelegedni, de meg nagyon jó szigetelő réteg is a portakaró a földön, az éjjeli és nappali sokszor veszedelmes hőkülönbség ellen megóvja, amit betakar, a talaj magháztérét esetleg már a vetést.

Tehát ezért fog mert kell és mert lehet, jobb sikeresebb lenni az előzetesen kellően ápolat, előkészített talajon a vetés idejekorán; mint a tulkorai, éretlen földbe beleerőltetett vetés. A gazda munkásságát ne hiúsági motívumok, csupán a versenyzés vezesse, az kétes dicsőség, hanem a jól átgondolt tervszerűség, a természet segítése az ut a sikerhez. A mag, a minek az érdekében dolgozunk, az a mi pártatlan kritikuskunk. Elmondja kritikáját minden aratáskor, csak olvasni kell tudni.

Tartok tőle hátha lesz a ki levelem végére érvény boszusan mondja: ezt mi mind régen tudjuk. Szívesen elismerem Nem is Amerikát akartam fölfedezni az elmondottakkal, sem a puskaport újra föltalálni, óh nem. De a milyen igaz, hogy tán mindannyian tudjuk az igazságokat, épen annyira igaz az is, hogy még sem a szerint cselekszünk. Propogandát csinálni az igazságnak volt a czélom. Bocsánatot kérek, ha vétettem volna vele. Adjon Isten jó tavaszt, jó nyárt, minden sikert minden magyarnak.

A meszezés kivitele.

Irta: Dr. Ejury Lajos.

Ha marómeszet (égetett mészt) alkalmazunk trágyaszertül, törekedjünk arra, hogy az lehetőleg friss legyen, mert minél tovább áll a levegőn, annál inkább megváltozik, nevezetesen a levegőből szénsavat vesz fel és átalakul szénsavas mésszé. Ezt első sorban meg kell oltani, miáltal átalakul oltott mésszé (kesszidrátt).

Az oltás kétféleképpen történhetik: 1. a meszet kihordjuk a földre, kosárba rakjuk s így vízzel telt csöbörbe mártjuk. A kosarat kiemeljük, a fölösleges vizet lecsorgatjuk, azután a meszet kiborítjuk. Halomba rakjuk s 15—20 cm. vastag földréteggel betakarjuk. Pár nap mulva a mészt teljesen megoltódik, porrá hullik szét s azután szét-szórjuk.

2. Az égetett meszet a földön kisebb rakásokba egyenletesen elosztjuk s a rakásokat vízzel leöntve megoltjuk, sok vizet azonban ne használunk, 50 kg. mésszre elegendő 16 liter víz. Nedvesítés után a rakást 20 cm. vastag földréteggel betakarjuk. Néhány nap mulva a rakásokat felnyitjuk és az oltott meszet lapáttal szétszórjuk.

A szétszórást lehetőleg szélcsendes időben kell végezni, szélben ugyanis a munkások sokat szenvednek, mivel az a mésszport szemükbe, orrukba hordja, erős náthát és szemgyulladást okoz. Az elszórás trágyaszórógéppel is történhet. Elszórás után tanácsos a táblát megboronálni, esetleg meghengerezni, különösen, ha a mészt kellőleg nem ment volna szét. Nagyon jó a táblát lehetőleg minél előbb sekélyen alászántani, mert így a mészt a talaj alsó rétegeibe ke-

KÖSZEGI KÁROLY-FÉLE SZABADALMAZOTT MÓTOROS BAJA TALAJMŰVELŐGÉPEK RÉSZV.-TÁRS. BAJA

KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, IV. KERÜLET, FERENCZ JÓZSEF-RAKPART 27. SZÁM.

A Kőszegi-féle szab. mótros talajművelőgépek bebizonyított előnyei:

1. A **legideálisabb földmunka**, a minőt eddig csak a kertész tudott előállítani. — 2. **Egyetlen munkával vetés alá** ideálisan kész a talaj. — 3. **Ideális trágya alászántás**; feleannyi trágyával ugyanoly eredmény, mint az eddigi teljes trágyával. — 4. **30%-kal olcsóbb és 100%-kal jobb talajmunka**, mint bármely ekével. — 5. **Nem kell se henger, se borona, se rögtrő.** — 6. **30% vetőmagmegtakarítás**, mert minden elvetett ép mag kikel utána. — 7. **Legalább 30—50%-kal nagyobb terméshozam** (voltak 1910-ben 100% terméshozamok is.) — 8. **Ürlésre, cséplésre, fuvarozásra, utak lehengerezésére** kitűnően alkalmas.

Az egyedüli racionálisan dolgozó és munkájában felülmúlhatatlan talajművelőgépek.

erenzliák: Gróf Széchenyi Emil Vajszka, gróf Hunyady József Kéthely, gróf Wenkheim Frigyes Pusztá-Szöllős, báró Bánffy Ferencz Karácsonfalva, Mász Zoltán Alattyán, Rakovszky Antal Kocsóc, Epstein Sándor Jászkarajenő, Szintay Kálmán Erendred, Zathureczky Károly Hangács, Razgha Ernő Hontkiskér, Pannonhalmi Főpápaság Kismegyér, Buttykay László Mikola, Kohner Alfréd Munkács, báró Sennyey Béla Bély, gróf Degenfeld József Szinna, dr. Mesterházy Ernő Nagygeresd, dr. Goszthony Mihály Bárdibük, gróf Pejacevich Tivadár Nasice, Magy. kir. állami ménesbirtok Bábolna, Gazdasági akadémia Debreczen, gróf Serényi Béla Putnok stb.

Szabadalmazva az összes államokban. — Német-, Orosz- és Franciaország, Románia, Egyiptom, Kanada, Argentína és Chile részére gyártási engedélyt adva: **Heinrich Lanz cégnek, Mannheim.**

rül. Időt kell neki adnunk ahhoz, hogy a talaj felső rétegében egyenletesen szétoszoljon.

Ujabb forgalomba hozták az u. n. *trágya-meszet*, a mely már teljesen készen van, könnyen szétszórható. Tartalmaz 60—75% marómeszet és természetes tisztátalanságokat minők a szénsavas mész és földes részek.

Kereskedésben kapható az ugynevezett *mészhamu* is, mely mészégetőkben visszamaradt tisztátalan anyagokból áll; többnyire marómeszet, szénsavas meszet és salakanyagot tartalmaz. Ezt talajok meszezésére csak azon esetben használhatjuk, ha benne nincsenek kovasavas vegyületek, mert ilyenek jelenlétében a talajban könnyen cementszerűség áll be, a mi pedig legkevésbé sem kívánatos. A mészhamu gyakran tartalmaz kénkálciumot is, melyből a talajban a növényekre mérgező hatású kénhidrogén-gáz fejlődhetik; az ilyen használat előtt hosszabb ideig a levegőn hagyjuk állni, mikor is a kénkálcium a levegő hatására gipszszé alakul. Hogy a mészhamuban van-e kénkálcium? arról könnyen meggyőződhetünk, ha kis részét leöntjük valami hígított sávvá, ha ekkor kellemetlen záptojásszagú gőz fejlődik, mely az ólom-ecetes papírost megfeketíti, akkor van benne kénkálcium. Komposzt készítésénél a mészhamu igen jól felhasználható.

A talaj meszezésére *márgát* is szoktak használni, mely nem más, mint szénsavas mész és agyagkeréke. Némely márga tartalmaz *szénsavas magnéziát* és kis mennyiségű foszforsavat is (0.1—0.2%). Nem minden talajon használható egyforma összetételű márga, így homokos talajon az agyagos s viszont agyagtalajon a homokos válik be; így megválasztva a márgát, a kötött talaj lazábbá, a laza pedig kötöttebbé válik. Megjegyzendő, hogy mivel ez nem hat olyan erőlyesen mint a maró mész, az előbbiből jóval többet is kell alkalmazni. Az olyan márga, mely 10%-nál kevesebb szénsavat tartalmaz, talajjavításra nem alkalmas.

A felhasználandó márga mennyisége annak szénsavas mésztartalmától függ, erre nézve tájékozást nyerhetünk a *Stutzer* által összeállított táblázatból:

	százalék szén-savas meszet,	akkor hektáron-kint elsőrandó métermáza
ha a márga tartalmaz	80	75—150
" " "	70	85—170
" " "	60	100—200
" " "	50	120—240
" " "	40	150—300
" " "	30	200—400
" " "	20	360—600
" " "	10	600—1200

A márgát legjobb őszzsel, száraz időben elszórni, minél jobban keveredik a talajjal, annál biztosabb a hatása. Néha előfordul, hogy a márga is tartalmaz kénérczeket, az ilyen ne hintsük el azonnal, (a talajban kénhidrogén fejlődne), hanem hagyjuk hosszabb ideig állni a levegőn, hogy kénsavas vegyületek keletkezessenek.

A meszezést olyan talajokon, melyek erre rászorulnak, tanácsos bizonyos időközökben (rendszerint 8—10 évenként) megismételni, mert a mész lassankint a mélyebb rétegekbe süllyed.

A kulturmagvak csiraképességéről.

Irta: *Bászel Elek*.

Igaz, hogy úgy az újabb, mint a régiebb növénytermelési munkákban és gazdasági naptárak legnagyobb részében táblázatos kimutatásokat találhatunk a magvak csiraképességének idejére nézve; dacára ennek talán még sem lesz érdektelen most a tavasziak vetésének időszaká-

ban a magvak csiraképességéről is megemlékezni. Azon esetben, ha a felsorolt művek kimutatásait figyelmesen átnézzük, észleljük, hogy a legtöbb magnál a csiraképesség csak rövid ideig tart, hiszen alig van kulturmaga, a melyeknél az öt évnél hosszabb lenne; mert minél idősebb lesz a mag, annál inkább csökken a csiraképessége, végül teljesen elvész. Ezt tudva, a gazdák inkább friss mint régi magot vetnek.

Az a kérdés, hogy a csiraképesség a növények bizonyos élettani tulajdonsága-e, vagy pedig csupán a külső körülmények befolyása? Tényleg az utóbbi áll, mert a magvakat eltartásuk közben a hőmérsékleti és nedvességi ingadozások kártékonyan befolyásolják azáltal, hogy csiraképességükre és a bennük felhalmozott tápanyagokra gyakorolnak változást. Így pl. a nagymérvű vízvesztés, ugymint a gabonafélék stb. a kiszáradást elviselik. A gabonák csiraképessége leginkább akkor csökken, ha azok nedvesen arattatnak, mert akkor az asztagban gyorsan fölmelegsznek és ha a még kellőképpen ki nem száradt mag a cséplés után magas garmadákba rakatik, mert akkor is fölmelegszik. Az olyan magvakra, a melyek szárazon lettek aratva és csépelve, a későbbi hőmérsék és nedvességi viszonyok nem gyakorolnak oly hátrányos befolyást, mint az előbb említettek. A tapasztalatok is azt igazolják, hogy délről, mint Egyiptom, Spanyol-, Olasz- stb. országokból származó magvak hosszabb ideig csiraképesek, mint az északibb országok magvai. A csiraképességre igen jó befolyást gyakorol a magvak cséplés utáni kiszáritása, mert ezáltal a nedvességi ingadozásuk a minimumra redukálódik. Erről meggyőződhetünk, ha egy lepecsételt üvegbe száraz buzamagot és egy másikba meg olyant helyezünk el, mely 40—50% hőmelletti 10 órán át kiszáritott. Az ezen magvakat 5—7 év múlva csirázattatja, azt fogja tapasztalni, hogy az utóbbiból jelentékenyen több % lesz csiraképes. Ezen kísérletet egykoru száraz és kevésbé száraz maggal is megejthetjük. A próbacsirázást a legegyszerűbben úgy lehet megejteni, hogy úgy az egyik, mint a másik üvegből 100—100 szemet számolunk le és külön-külön egy vízbe mártott és összehajtott itatóspapírba csomagoljuk, mely csomagokat azután ismét külön-külön egy-egy vizes pohárba teszszük és azokat egy-egy üveglappal befedjük és azután a poharakat meleg helyhez közel helyezzzük el, ha 8—10 nap múlva az itatóspapírt kibontjuk, akkor megállapíthatjuk, úgy az egyik üvegnek, mint a másiknak csirázási százalékát.

A fentiek a gazdákra csak annyiból birnak fontossággal, mert az előadottakból kitűnik, hogy a csiraképesség főleg a magvak aratásától és eltartásától függ, már pedig köztudomásu, hogy nem minden évben áll módunkban, még akkor sem, ha a magvak nemesítésével is foglalkozunk, szép vetőmagot termelni, már pedig egy régi magyar közmondás azt tartja: „hogy a ki ocsut vet, ocsut arat”, azért ajánlatos azon évben, a midőn egyik másik mag jól sikerült, abból egy-két évre elegendőt vetőre félretenni; de hogy ezen esetben a csiraképesség nagyobb mértékben ne csökkenhessen, a felsoroltak szemelőtt tartása elkerülhetlen.

A nyírségi káposztatermelésről.

Irta: *Reichenbach Béla*.

Számos község van hazánkban, a melynek határában mélyfekvésű, televényes, üde talajok fordulnak elő. Ilyenek leggyakrabban a folyók és patakok mentében, lecsapolt mocsarak és feltört rétségek helyein található. Az ilyen területeken gazdálkodóknak igazán követésre méltó

példa a nyírségi káposztatermelővidék, a hol a nyírvizek szabályozása óta a legideálisabb káposztaföldek vannak. Több község tartozik ebbe a körzetbe, de mindannyi közt vezet Demecser. Itt van ezidőszert a leglátogatottabb káposztapiacz. A termelés mérvéről legjobban tájékoztat az elszállított káposzta mennyisége, a miből a demecseri állomásra egymagára évente körülbelül 2000 waggon esik.

A káposztát a határ erre alkalmas részein egyesek évről-évre termelik, a legtöbbben azonban hároméves turnusban, a melyben a két éven át termelt káposztát a harmadik évben takarmányrépa váltja fel. Az első évi káposzta alá közvetlenül igen erős istállótrágyázást adnak, úgy hogy a káposztaföld 3 évenként kat. holdanként 250—300 q érett istállótrágyát kap. Hogy mennyire megkívánja a káposzta a jó trágyaerőben levő földet, azt az egyik nyírségi gazda találóan úgy fejezte ki, hogy „a káposzta azt szeretné, ha csak fele volna alatta a föld, a többi pedig trágya”. A termelt káposzta legnagyobbbrészt balinkai, a mely sulyos, tömöttfejű, jól elálló és szállítható fajta, s így a nagybani termelésre kiválóan alkalmas.

A káposzta a tengerivel egyforma talajelőkészítést kíván. A Nyírségen azonban sajnos az őszi talajmivelést teljesen elhagyják, mivel a káposztaföldön kint maradt torzsákat és aljleveleket télen át juhokkal értékesítik. 1 kat. hold káposztatarló téli legeltetési bére 10—11 korona. Mennyivel többet ér, kivált az ideihez hasonló száraz nyáron, az a nedvesség, a menyit az ősszel megszántott föld télen át el tud raktározni.

Az ültetéshez szükséges palántákat védett helyen, házi kertekben, jól előkészített, táperőben igen gazdag ágyásokban nevelik. 1 kat. hold beültetéséhez szükséges palánták neveléséhez 14—16 négyszögölnyi területet számítanak, a hová 0.28 kg. magot vetnek. A vetést március végén április elején végzik. Az elszórt magot egészen vékonyan porhanyó, komposzttal kevert földdel behintik s a bevetett ágyakat az esős napokat kivéve mindennap kétszer meglocsolják.

A palánták egy része május elejére annyira megerősödik, hogy az ültetés fokozatosan megkezdhető. Ehhez lehetőleg esős, borus időt választanak, mert ilyenkor a locsolás költsége el-esik, s a palánták megeredése is biztosabb. A sorok irányát szemmérték után előre kitapossák, a palánták helye azonban sorjelzővel sokkal jobban és gyorsabban kijelölhető. A sorokat egymástól 60 cm. távolságra veszik, a sorokban az egyes töveket 50 cm.-re ültetik. 1 kat. hold beültetéséhez körülbelül 15000 palánta szükséges. Az ültetést utólag gondosan kifoltazzák. A káposzta a nyár folyamán 2—3 kapálásban részesül s az utolsó kapálást töltögetéssel kötik össze. Ezenkívül szükség esetén a nagyobb gyomokat kigyomlálják.

A káposzta vágásával nem sietnek, mert az érés előtt levágott káposzta könnyen romlik. A későbbben vágott az őszi, hűvösebb, ködös napokon sokat nő, s az árak is akkor magasabbak szoktak lenni, mint a szezon elején, a mikor többnyire azok a gazdák árulják a káposztájukat, a kik pénz dolgában legjobban meg vannak szorulva. Arra azonban ügyeljünk, hogy a káposztát a lábán fagyok ne érjék, mert ez esetben könnyen romlik. A vágás ideje október hó és november eleje. Hosszu késsel közvetlenül a fej aiatt vágják le, rakásokba hanyják és pár napig fonnyadni hagyják, hogy szállításkor kevésbé törjék.

A termés átlag kat. holdanként 250 q. Az idei négy havi szárazság miatt lement 130 q-ra, csapadékos időjárás mellett azonban 340 q-ra

Dijmentes arankamentesítés!

A vetés ideje elérkezvén, közlöm, hogy arankamentesítő gépeimet ez idén annyira szaporítottam, miszerint képes vagyok naponta 300 métermáza heremagot arankától megtisztítani.

Ennek folytán minden gazdának lóhere- és luczerna-vetőmagját egészen dijmentesen szívesen arankamentesítem.

Magától értetődik, hogy nagyarankás lóhere- és luczerna-magra, melyet arankamentesíteni tudvalevőleg lehetetlen, ezen ajánlatom nem vonatkozik.

Örvendeni fogok, ha ajánlatomat minél **számosabb** gazdáink fogják igénybe venni; mert ezáltal is hatalmas lépéssel **fog előrehaladni Magyarország lóhere- és luczernavetéseinek megtisztulása az arankától.**

MAUTHNER ÖDÖN CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE BUDAPESTEN.

40-ik ábra. Az őszi barackfa termőhajtása.

5. Ápolás: 2-szeri kapálás, töltögetés 10 napszamos á 1'60 korona	16.—
gyomlálás 1 napszamos	1.60
esetleg hernyószedés 20 napszamos- sal á 80 fillér	16.—
6. Betakarítás: vágás, összerakás 4 napszamos á 1'60 kor.	6.40
behordásnál 4 fogatnap és 4 nap- szamos	26.40
7. Általános költség: adó, stb.	10.—
Összes kiadás	347.—

Egybevetve a bevételt a kiadással kat. holdan-
ként a káposztatermelés után a nyírségi viszo-
nyok között átlag 164 korona tiszta jövedelem
mutatkozik.

A káposztatermelésnek Demecser vidékén az
adja meg igazi jelentőségét, hogy nyirkos ter-
mészetű alföldeiken igen soká képes a száraz-
sággal dacolni. Az idei 4 havi szárazság az igaz,
hogy kat. holdanként 1 waggonnal leszállította
a szokásos átlagtermést, de evvel szemben az
idei ár a számításunkban felvett átlagár 3—5-
szörösére emelkedett. E szokatlanul magas ár-
nak oka abban rejlett, hogy a nyugati államok

43-ik ábra. A körtef. gyümölcsfészke.

is rughat. 1 waggon káposzta ára 120—1000
korona közt szokott mozogni, az átlagár legalább
200 koronára tehető.

A nyírségi káposztatermelés jövedelmezőségét
az alábbi számítás világítja meg:

1 kat. hold nyers jövedelme:	
1. 250 q káposzta á 200 korona	500 korona.
2. Legelőbér a tarlólegelőért	11 „
Összes bevétel	511 korona.
1 kat hold termelési költsége:	
1. Földbér	140.—
2. Talajelőkészítés	10.—
3. Trágyázás 3 éven- ként: 300 q trágya á 40 fillér = 120.— korona	} 169.20 K = 56.40
kihordásra 6 fogatnap á 5 korona = 30.— kor.	
felrakás, teregetés 12 napszám á 1.50 kor. =	
19.20 korona.	
4. Ültetésnél: palánták értéke	40.—
a palánták kiültetése: száraz időt véve fel, vízfordás 1 ² fogat á 5 korona és 10 napszamos á 1.60 korona	21.—
pótlás 2 napszamos á 1'60 korona	3.20

42-ik ábra. Gyümölcsfészek.

káposztatermése igen rosszul sikerült s így a
külföldi kereskedők előtt nagy becse volt a
nyírségi káposztának.

A káposztatermelők nagy hibája a szervezet-
lenségük, a mi miatt teljesen ki vannak szolgál-
tatva a közvetítő kereskedők üzelmének. A ká-
posztának a demecseri piacon valóságos bör-
zéje van. 1 waggon káposzta ára egy napon
belül is 100—150 korona ingadozást mutathat.
A vásárló kereskedők heteket eltöltenek Deme-
cserben, s ezalatt az idő alatt a mesterséges
árlenyomás fogásait mind végig csinálják, s a
nagyobb kötéseket csak akkor teszik, ha az árt
sikerült jól leszorítani. Szövetkezés, mikor jön
el a te országod a mi népünk közé!? Több
üzleti érzékkel, összetartással káposztatermelé-
sük jövedelme megtízszereződhetnék. Szövet-
kezve több ezer waggon káposztájukkal ők is
részt vehetnének az áralakításban, természet-
esen a maguk hasznára, továbbá az apró közve-
títők hasznára a saját zsebjükben maradna, mivel
a káposztatermelő szövetkezettől direkt nagy
világcegek, consumgyárak stb. vásárolhatnának.
Még tovább! A külföldre exportált káposzta csak
nyersanyag, annak nagy része feldolgozva, kon-
zerválva kerül ismét a piacra. A mit megtehet-

41-ik ábra. Bokrétahajtás.

44-ik ábra. Gyümölcspeczek.

nek külföldön, miért ne lehetne itthon is el-
végezni? A káposztatesavanyítás a legprimití-
vebb gyárüzem. Kevés befektetéssel és szak-
tudással jár, így hát nekünk való. A savanyított
káposzta pedig exportképes, keresett világciikk,
a mely a nyers árunál sokkal magasabb áron
értékesíthető.

És mért nincs mindez már régen így? A szö-
vetkezés eszméje teljesen meg van érve a nép
között, a vállalkozói kedv sem hiányzik, csak-
hogy a mi népünk e tekintetben nagyon is
vezetőre szorul, olyan vezérré, a ki tud önzetlen
célokért lekesedni, még ha az munkával jár is.
Enélkül továbbra is óhajítás marad az, aminek
valóra kellene válni.

A gyümölcsfák termő szervei.

Irta: Balogh Bálint.

A ki a gyümölcsfák életét és fejlődését figye-
lemmel kíséri, csakhamar észreveszi, hogy a
fák azon részei, ágai, melyeken a gyümölcs terem
a fajok és nemek szerint más-más alakúak, de
egészen más természetűek is. Míg az egyik fánál
a termést az egyéves hajlások adják, addig a
másiknál a gyümölcs teremhet egy és ugyanazon
helyen is több éven keresztül. A fának azon
részeit, melyen a gyümölcs terem, a fák gyü-
mölcs-termő szerveinek nevezzük.

Tények és tapasztalatok igazolták a

CASE járvaszántó gőzekék

feltétlenül praktikus, gazdaságos és üzembiztos működését.

Munkabírás óránként 2—3 hold. :::: Előkelő magyarországi refe-
rencziák mindenféle talajra.

Vezérképviselet; Hahn Arthur és Társai, Budapest, VIII., Üllői-ut 52B.
„G“ katalógus ingyen és bérmentve.

Nagyfontosságú ránk nézve, hogy ezeket a szerveket ismerjük, mert hisz e nélkül gyümölcsfákat metszeni nem lehet. Ha ellenben ismerjük a gyümölcstermő szerveket, azok élettant és rendeltetését, úgy azokat megfelelő metszés útján, céltudatosan fejleszthetjük, szaporíthatjuk s így gyümölcsfaik termő erejét nagyban fokozhatjuk.

A gyümölcstermő szerveket azok alakjuk szerint különböztetjük meg. Az egyik faja a termőhajtás, v. termő gally, mely 15—20 cm. hosszú egy éves, a fák ágaiból és az előző években vissza metszett termő csapokból előtörő oldal hajtások (40 ik ábra). Czélszerű ezeknek a vezér rügyét levágni, hogy ezáltal a virágrügyek kifejlődését jobban előmozdítsuk. Ugyancsak nagyszerű eredményt érünk el a termőhajtás meghajlításával, mert az így meghajlított ágban a nedvkeringés megakad s így a fába hajtás helyett a virágrügyek tökéletesebb kifejlődését érjük el. Ilyen termő gallyak, termőhajtások a baracknál őszi baracknál, szilvánál stb. jönnek elő.

A bokréta hajtás (41-ik ábra) 1—2 cm. hosszú kis ágacska, melynek a hegye bokréta szerűleg tele van termő rüggyel, leginkább a meggy és cseresznye fán és némely szilvafajnál fordul elő.

A gyümölcs fészkek (42—43-ik ábra) az ágnak olyan megvastagodott része, melyben azok a tápnedvek vannak fölhalmozva a melyekre a fejlődő gyümölcsnek szüksége van. Az ilyen fészeken a következő évben is terem gyümölcs s leginkább az alma és körtefákon fordul elő. Nemesak az ágakból, de a gyümölcsfészkekből is előtörnek. A hegyén ág és virágrügyek vannak fölhalmozva, azonban rendszerint csak a virágrügyek hajtanak ki s az ilyen gyümölcspeczkek évről-évre újra teremnek. Rendkívül mód fokozhatjuk az egyes gyümölcsfáink termő képességét, ha azokra más fákra vett gyümölcstermő szerveket oltunk be. Azonban csakis olyan gyümölcstermő szerveket, melyek évről-évre teremnek, míg pl. a barackfánál az ilyen eljárás a termőgally átoltásával teljesen czéltalan volna, mert tudjuk, hogy ezeknél a termést csakis az egy éves hajtások adják s a mely hajtás egyszer termett az több termést már nem ad. Annál jobban megfizeti a fáradságot az alma és a körtefa, a gyümölcspeczkek és a gyümölcsnyársak átoltásával.

Az átoltás ideje augusztus közepe. A mód azonos az alvó szemzéssel, de ennél nem csupán egy szemet, hanem az egész termő szervet oltjuk át. Meg kell azonban jegyezni, hogy csakis egy és ugyanazon fajú gyümölcsfészkek vagy gyümölcspeczkek átoltása vezet eredményre. Így nem olthatunk pl. Batul almába Masánki almát, hanem mindegyikbe a saját fáját. A gyümölcstermők átoltása különösen a gyengébb hajtású törpefáknál indokolt, mert ezek gyöngébben hajtanak s erejüket inkább gyümölcsnevelésre, mint hajtás képzésre fordítják.

A gyomok irtása rétleinken.

Irtá; Hirschfeld József.

Ha rétleinket bárhol is az egész országban megfigyeljük, látjuk, hogy legtöbbnyire nem úgy néznek ki, mint kellene. A természet elbredésekor látható a különbség az ápolat és az elhanyagolt rétlek között. Az előbbi már is zöldülni kezd, míg emez fakó s elszáradt kórokkal, zombékokkal és vakondtúrásokkal van tele. Ez a szomorú kép több és gondosabb utánjárásra buzdíthatná a gazdákat, mert hisz a szántóföldeknek is rétle az anyja.

Májusban a különbség még jobban látható. Mert az utóbbiak ezerszínű virágoktól pompázó gyönyörű képet mutatnak. Az előbbi pedig legtöbbnyire szép zöld tengert képez. Hogy a gazda az utóbbit inkább szereti, az természetes, mert azokon a szép virágos rétleken nagyon kevés és silány széna terem. Ezt pedig a gyomok szükséges irtásának elmulasztása okozza.

A gyomokat minden gazdának rétlein saját jól felfogott érdekekben teljes erejével gyökerelesen és gondosan irtania kell, különben elértéktelenednek.

A rétleen előforduló gyomok általában kétfélek: egyévi és évelők.

Az egyévi gyomoknak elszaporodása, a legnagyobb gondatlanságot vallja, mert ezeknek irtása nehézséggel nem jár. Ezen gyomokkal

ellepett rétleket korán, lehetőleg a gyomok virágzása idején kaszálatni kell, hogy a magérlelés és a magvak elhullása megakadályoztassék.

Az évelő gyomok károsabbak, kiirtásuk nehezebb. Ehhez legtöbbnyire nem elegendő a kaszálás, hanem a gyökereknek a kiemelése a talajból.

Hogy a gyomok el ne szaporodjanak a rétle borona alkalmazásával kell kora tavasszal a midőn megszikkadt és később is, de mindig a maga idejében és helyesen megmunkálni. Igen fontos dolog a rétlek felesleges vízének levezetése is, mert a gyom a tul nedves s ezáltal elsavanyodott rétleket kedveli. A sok gyom és a savanyu füvek legnagyobb része csaknem tökéletesen kiirtható azáltal, ha helyes boronálással, trágyázással és fűmagvetéssel is összekapcsolnánk a vízlevezetést. Azonban köztudomású, hogy a rétle növényzete sekélyen, csak 10—15 cm. mélyen gyökeredik s ezért csak a talaj felső rétegét kell a víztől mentesíteni, mert ellenkező esetben többet árthatunk neki, mint használnunk.

Ha rétleink gondos kezelése dacára is a gyomok felütnék fejüket, tanácsos a magról szaporodó gyomokat a virágzás kezdetén, illetve a megérlelés előtt föltétlenül lekaszálni és később is szükség esetén e művelet megismétlendő.

Némely gyomok magvai felérett korukban is csiraképesek és ezeket másként kiirtani nem lehet.

A gyökérről szaporodó gyomokat pedig a gyökér kihuzása, illetve kiszedése által kell irtani, mely munkát, eső után, ha a föld átázott végezhetjük. E gyomok életét megrövidíthetjük azáltal is, ha fejlődésük alatt a föld feletti részeket minél gyakrabban eltávolíthatjuk; mert a gyökér sem örökéletű, az is elpusztul, ha magbamenni, magot hozni őt nem engedjük. A sóskákat, barabolyokat így kitűnően és biztos sikerrel lehet irtani, de e munka nagy türelmet és kitartást igényel.

Gyomirtás szempontjából ajánlható még a rétlek hengerezése és az őszi legeltetés is, de csakis száraz időben és csak addig tanácsos, míg elég ideje van a rövidre rágott fünek a tél előtti megerősödésre. Ellenesetben könnyen megsynyi a telet s tavasszal a gyepek csak később s akkor is csak ritkán fog kihajtani. A gazda úgy jár el leghelyesebben és legnagyobb eredményre, ha a rétle talaját jó erőbe hozni és abban tartani törekszik ápolással, trágyázással, valamint ha erőteljes sűrű gyepeket létesít, melyen aztán a talajvíz szükség szerint szabályozható.

A gyepekre káros, de nem mérges gyomok hátránya főleg abban nyilvánul, hogy a hasznos és értékes növények elől elvonják a tápanyagokat, azokat rendszeres nagyobb levézetőkkel beárnyékolják s így fejlődésüket meggátolják, elnyomják. Tápértékkel pedig a legtöbbje alig bír.

Ezek közül a leggyakrabban előfordulók a következők:

A *csörgő lapőr* (*Rinanthus crista gelli*) korai fejlődésű s gyorsan elszaporodó, mert magját még a széna kaszálása előtt megérleli. Ellene a korai kaszálással lehet védekezni s legjobb a termést zölden föltakarmányoztatni.

A *széles levelű utifű* (*Plantago major*). Ezt az állatok érintetlenül hagyják, sőt a kasza sem fogja. Nagyon kell ügyelni, nehogy nagyon elszaporodjék, a mikor is a gyepek feltörése és újbóli bevetése válhatik szükségessé. Ellene a tövek gyökerestől kiszedésével kell védekezni.

A *lókörmü szattyu* (*Tussilago farfara*) hosszú életű gyom, nemesak magról szaporodik, hanem gyökérhajtásai útján is. Kiszedéssel védekezzünk ellene.

A *fodros lórum* (*Rumex crispus*) és a *lósóska* (*Rumex pratensis*) mindkettőnek mélyreható erős, husos gyökere van. Legerélyesebb védekezés ellene, ha gyökereitől kiszedjük, de ha nagyon el van szaporodva, úgy tanácsos minél gyakrabban, a mint ismét levelet hajt, lekaszálni.

A *szerb tövis* (*Xanthium spinosum*), irtása nagyon nehéz, mert igénytelen és sok magot hoz, melyek szőrösök lévén, igen könnyen széthordhatók. Ezt virágzás előtt tanácsos levágni, mert magja igen könnyen kihull s épen ezért elégetendő.

A *mácsonya vagy aczat* (*Dipsacus pilosus*), igen elterjedt gyom s ellene nehéz védekezni, mert nem elég a magtermést megakadályozni, sőt a hajtások felületese kihuzása sem vezet czélra, mivel mélyen gyökeredik s gyökértörzse

ismételten kihajt. Kiirtani csakis az egész tövek gyökerestől kiszedésének fáradságos munkájával lehet.

A *szirontafélék és a savanyu füvek*, mint a *káka, sás, szittyófélék, lunela, gyapjufüvek*, leginkább a vizenyős savanyu talajon élnek. Ellenük védekezünk, ha a felesleges vizet levezetjük, a talajt meglazítjuk s trágyázás által jó erőbe hozzuk. E területeken keletkezett zombékok is levágandók, megsemmisítendőek és az üres foltok fűmag bevetésével eszközözendők.

A *zsurlók* is nedves rétleken szoktak előfordulni és sokszor oly nagy mennyiségben, hogy képesek a többi füveket teljesen elnyomni. Szénája gyenge minőségű, bár lovakkal etethető, de a szarvasmarha nem szereti, sőt a tejelésre ártalmas is. Irtani a felesleges viz levezetése, sűrű gyepek létesítése által lehet. A kálifoszfatrágyázás is, ha az meszezéssel van összekapcsolva, hasznos ellenszere és velők erős fűnövés idézhető elő és a zsurlót megöli. Ajánlják a konyhasót is, kat. holdankint 60—80 kilogrammot. Ritkítható boronálás és kora tavaszi legeltetéssel s gyakori lekaszálással is.

A *moha*, tulnedves vagy árnyékos helyen terem, hol a talaj sovány s a gyepek megritkult. Az okokat kell megszüntetnünk, a bokros fákat kiirtani és a nedvességet elvezetni. Boronáláskor a felgyült mohát gondosan össze kell szedni és el kell égetni, nehogy az eső bemossa és ott újból megeredjen. Végül még jól át kell trágyázni, sőt fűmaggal is felülvetni.

A mérges s az állatok egészségére káros gyomoknak nincs takarmányértékük és állatbetegségeket és elhullásokat idéznek elő.

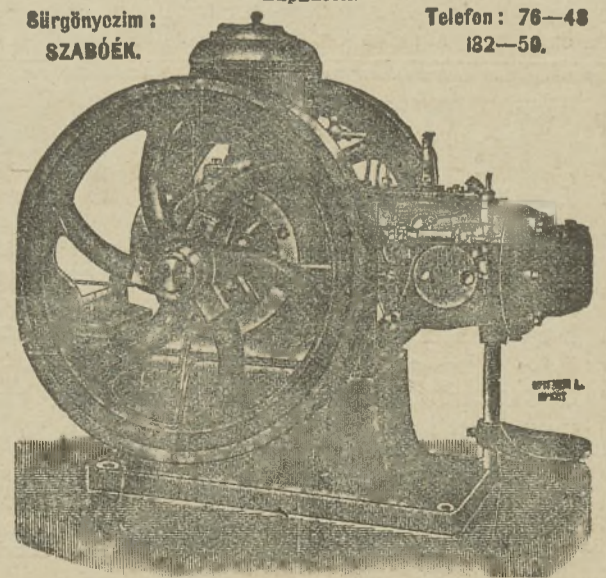
Az *őszi kikerics* (*Colchicum autumnale*). Mindenki ismeri, sőt az állatok is, mert legelés közben meg sem érintik. Szénában az állat megeshi, de veszélyes az egészségére. Irtani tavasszal kell, mikor levelei között a háromszögletű magtartótok megjelenik, tanácsos azt leveleivel együtt kihuzni. Ősszel, mikor a lilaszínű virágai előjönnek ezek kitependőek. Ezen eljárás egy pár évig evezze a gyom kipusztul. Ma már hagymája széttroncsolásához többféle eszköz is van forgalomban.

Mérges növény még a *fehér zásza* (*Veratrum album*), mely gyomor- és bélgyulladást okozva, görcsöket idéz elő. A *tar* a *koronafürt* (*Coronilla varia*), mely rángatózást okoz. Az *orvosi cikorka* (*Gratiola officinalis*), a *tavi ebtej* (*Euphorbia palustris*) melyek erős hashajtóhatásúak. A *mocsári gólyahir* (*Caltha palustris*) is, sőt a *gyilkos csomorika* (*Cicuta virosa*), mely annyira mérges, hogy az állatok halálát is okozhatja. A *kigyós hagyma* pedig (*Allium scorodoprasum*) a tejnek s a vajnak kellemetlen ízt kölcsönöz. Mindezek ellen gondos kiszedéssel s rétleink állandó ápolása és jóerőben tartásával lehet védekezni.

A mily szorgalommal és kitartással rétleinket megtisztítjuk a fentebb leirt és helyszüke miatt mind fel nem sorolható gyomnövényektől, épen olyan mértékben javítjuk meg rétleink hozamát és javítjuk meg szénánk minőségét.

BOLINDER nyersolajmotorok
nyersolajlokomobilok
osak
SZABÓ EMIL ÉS TÁRSA cégnél
Budapest, V. Váci-körut 26 szám.

kapathók.
Sürgönyözim :
SZABÓÉK.
Telefon : 76—48
182—50.

ARJEGYZÉK MGYEN ÉS STRUMENTVA

Kérdések és feleletek.

Kérdés. *Luczerna vagy heremag termesztés 20 m. holdon.*

20 magyar hold sik fekvésű jó porhanyó fekete földet bírok hat évig. A drága napszám és a szállítási, értékesítési rossz körülmények miatt a sárga dinnye termelése nem fizeti ki magát jól. Takarmánymag termelésre gondoltam. Melyik volna hasznosabb, a luczerna, vagy a heremag termesztése-e, illetve mennyit jövedelmezhet az egyik, vagy a másik? És a polyvahulladékokat érdemes-e sertés eledelül használni valami abrakfélével vegyítve és milyen fajta sertéssel? Továbbá, milyen a talajtápanyag kimerítő hatása a magluczernának, vagy herének? Nagyobb-e a gabonaféléknél? Milyen trágyázást hálál meg legjobban és egyugyanazon vetés jó kezelés mellett meddig használható magtermelésre.

P. M.

Kérdés. *Árva rozsnak termelése.*

Valamikor régen volt az, mikor én Nyitramegyében egész tábla árva rozsoakat (mágócsifű, vagy mágócsi perjének is nevezik) láttam; most, hogy a takarmánytermelést nagyban szeretném felkarolni, nagyon lekötöleznék az a t. gazdatárs, a ki közölné velem e lapban a következőket: Mennyi magot kell a rozsnokból vetni holdanként? Mennyi szénát ad? Sarjuhoz van-e remény ott, hol 700 mméter az évi átlag csapadék? Magot hol kaphatni jutányosabban mint a magkereskedőnél? És végül érdemes volna-e magtermelés végett vetni? Televénydus, kevésbé agyagos talaj az enyém.

T. A.

Kérdés. *Hepehupás rét planirozása.*

Átvettem egy rétet, de annyi rajta a begyepesedett vakandturás, hangyaboly és egyéb hepehupás dombocska, hogy kaszálni is alig lehet. Tavasszal feltörni szinte nem lehet, kézi kapákkal planirozni igen drága mulatság, nem hiszem, hogy kifizetődne. Nincs-e valami mód legalább némileg kiegyengetni a hullámos területet?

Cs. G.

Kérdés. *Humusztartalma talajon legelő-javítás.*

Van egy pár hold legelőm a szérűskert körül, mely közelsége miatt a tehenek részére lett fenntartva, jó humuszos talajban, de már kiritkult a fűve s szeretném feljavítani, azért bátorkodom t. gazdatársaimat felkérni, hogy írják meg, hogy lehetne azt legjobban és lehetőleg olcsón megtenni?

Sz. I.

Felelet: *A majorsági dohánytermelés hogyan és mennyivel előnyösebb a régi feles termelésnél?* című kérdésre.

A majorsági dohánytermelés eddig mindenütt ahol kertészhiány miatt vagy egyéb okból megkísérelték, bevált. Tudtommal többek közt Bernáth István hosszupályi és Palugyay Zsigmond székelyi (u. p. Demecser) nagytermelők már sok év óta majorságilag termelnek és az elért eredményekkel a feles kertészekkel szemben nagyon megvannak elégedve. Mindenesetre előnyösebb mint a feles kertészeti termelés, de pénzértékben ezt kifejezni nehéz, mert ez a talajtól, munkabérek nagyságától és sok más egyéb körülménytől függ. Harmincz holdas dohánytermelő területhez egy dohányosgazda okvetlenül elég. A munkák elvégzésére hónaposok szerződése ajánlatos, különösen nagyobb gazdaságokban, a hol — ha a dohánynyal néhány napig nincs munka — más munkára lehet felhasználni őket. Ha hónapos munkás nem kapható, vagy drága, napszamosokat kell alkalmazni a kiültetéshez, öntözéshez, kapáláshoz, töréshez, fűzéshez,

csomózáshoz. Hogy ezek a munkák mikor végzendők, azt minden dohányosgazda jól tudja és beosztását a szerint kell megcsinálnia. A dohánytermelés vezetőjét mindenesetre célszerű a terméseredmény után százalékos arányban részessé tenni, még pedig mennél magasabb az osztály annál magasabb százalékban. Dohánypalánta ültető gépeket ez idő szerint, sajnos még csak Amerikában ismernek, a hol állítólag igen jól beválnak; Európában tudtommal még nincsen. Kapáló gép többféle van és minden gépgyárban elég jutányosan kapható. A Kerpely Kálmán vezetése alatt álló debreczeni dohánykísérleti állomáson van kapáló gép alkalmazásban és nagy sikerrel dolgozik vele.

Daróczi Vilmos.

Felelet. *Tavaszi boronálás című kérdésre.*

Ha buzája felfagyott, azaz gyökerestől felhúzódott, akkor, a mint csak a talaj szikkadtsága megengedi, meg kell azt hengerezni, hogy a felvont s esetleg megszakadt gyökerek a talajba nyomassanak, de a mint újból megeredtek a növényké, azonnal fogasolni kell a buzavetést, hogy ezzel a talaj felső rétegének porhanyóságát előidézzék és a hengerezés által előállított hajcsövességet megszüntetve, a talaj kiszáradásának gátat vessen, illetve a meglévő talajnedvességet raktározza úgy, hogy azt a növényzet felvehesse. Hogy ha azonban felfagyás nincs, akkor hengerezni nem kell, csak boronálni okvetlen, a mint a talaj nyirkossági állapota megengedi.

F. Z.

Felelet. *Vetésforgómegállapítás című kérdésre.*

Legjobban ajánlom a négyes forgót, vagyis $\frac{1}{4}$ -részen trágyázott földbe vessen kapást (burgonya, tengeri, répa, csalamádé stb.), ez után a második évben jönne tavaszi kalászos (árpa vagy zab) herével, a harmadik évben here és ez után buza, de szuperfoszfáttal. Ha azonban a here nem válik be az éghajlati viszonyok miatt, akkor helyette zabosbükönnyt ajánlanék. Különben ha nem egyforma összetételű birtokának talaja, akkor egyik részét a herésforgóval, másikat a zabos-bükönnyös vagy más takarmányt tartalmazó forgóval tessék ellátni. A helyi viszonyok részletes ismerete nélkül bajos vetésforgót megállapítani; egyébként az a fő, hogy a gabona és takarmány kellő arányban legyen és két kalászos ne jöjjön közvetlen egymás után, ezt ne tessék szemelől téveszteni és a megfelelő trágyázásról gondoskodni, akkor megfelelhet más forda is.

—r—n.

Felelet. *Czukorrépa műtrágyázása című kérdésre.*

Fekete, laza homoktalajban czukorrépa alá kálifoszfat és chilisalétrom együttes trágyázásával lesz indokolt a répa talaját megszórni és pedig 200 kilogrammot számítva a kálifoszfatból kat. holdanként s azt alászántani vagy még jobb alátárcsázni. A chilisalétromból 60—80 kilogrammot a következő részletekben osztani fel: 20 kilogrammot a vetőmaggal keverve együtt vetni el, mely által gyorsabban kel és a mi a fő, gyorsabban nő, ügyelve, hogy a salétrom szikkadt legyen, tehát indokolt a napon kissé megszáritani a maggal történt összekeverése előtt, nehogy eldugulást okozzon a vetés alatt; 20—30 kilogrammot az első kapálás előtt, vagy egyezés után és 20—30 kilogrammot adni a második kapálás előtt. Van már salétrom-sorvető gép is, mit ha nagyobb területről van szó, hosszabb időre, indokolt beszerezni. Ellenben kézzel szórando el, de ha lehet, csak a sorokra.

Szücs János.

Felelet. *Takarmánytermelés című kérdésre.*

A 105 holdas gazdaság, melyből 60 hold szikes, 40 hold jöminőségű fekete humozus talaj, a meglévő 40 darab marhaállománnyal a következő vetési terv szerint volna indokolt a gazdálkodást üzni: A 40 holdon 1. 10 hold kapás trágyázva, 2. 10 hold őszi lóherével, 3. lóhere, 4. őszi szuperfoszfáttal. A 60 holdas rész pedig: 1. 15 hold feketeugar vagy kapásnövény trágyázva, 2. őszi buza lóherével, 3. here, 4. tavaszi, zab vagy egyéb kalászos műtrágyával. Ha a 60 hold szikestalonon a lóhere nem prosperálna, indokolt lesz a 40 holdból 10 hold mesterséges füves kaszálót és 10 hold luczernást létesíteni. Sőt ez ajánlatos, még ha diszlenni fog is a here, ha állatállományát fokozni és jól tartani szándékozik, a mi a gazdálkodás egyik főkélléke. Ez esetben a 60 holdas fordából a here helyett más, borsó vagy magbükönny jöhetne. De mert így több trágyára volna szüksége, állatállománya 50—55 darabra volna kiegészítendő. A még fenmaradó 20 hold pedig 4-es forda mellett öt-holdas részletekben volna kezelendő a leirt módon. Persze szorososan a fordához ragaszkodni nem muszáj s ha közbe jön valami, azt lehet mindig módosítani s ez sokszor kívánatos is.

Szücs János.

HIREK.

Személyi hir. *Faragó Ármin* a magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének czégvezetője eljegyezte *Lustig Irmát*, Lustig Ferencz tapolczai nagykereskedő leányát.

A Magyar Gazdaszövetség és a bolgár szerződés. *A Magyar Gazdaszövetség* ma délután *Darányi Ignác* elnökével tartott igazgatóválasztmányi ülésén foglalkozott a bolgár vám- és kereskedelmi szerződés kérdésével. Az elnök rövid bevezető beszéde után *Dessewffy Aurél* gróf határozati javaslatot terjesztett elő, a melyben kívánatosnak tartja Bulgáriával a gazdasági viszony ápolását és e végre egy leg-több kedvezményes szerződés létesítését. De ahhoz az eszméhez, hogy Bulgáriával tarifaszereződés kötéssék és Bulgáriának huskontingens adassék, nem járulhat hozzá, mert a Balkán-államokra nézve az 1909. év márczius 16-án Bécsben kötött és a kiegyezés kiegészítő részét tevő pótegyezményben meghatározott összkontingens az előbb Romániának, majd Szerbiának adott huskontingens adott van merítve, sőt meg van haladva. Aggodalmasnak tartja a Bulgária által netán kívánt huskontingens engedelmességét azért is, mert Bulgária nem közvetlen határállam. A határmenti levágás tehát, mely Romániára, Szerbiára alkalmazható volt, Bulgáriára alkalmazható nem lenne; már pedig e kérdés vámtechnikai megoldása nélkül a legtöbb kedvezmény elvét tekintve, a Bulgáriának adandó kedvezmény a velünk szerződéses viszonyban álló államok részére beláthatatlan bonyodalmakra és végzetes következményekre vezethetne. *Pallavicini Ede* örgróf, *Lóherer Andor* hozzászólása és *Darányi* elnök megjegyzése után az igazgatóválasztmány a javaslatot határozattá emelte olyképpen, hogy az tudomásulvétele végett megküldi az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek is.

A Magyar Gazdaszövetség nagygyűlése Siófokon. *A Magyar Gazdaszövetség* igazgatóválasztmánya megálapodott abban, hogy a nagygyűlés június 19-én (szerdán) tartassék meg Siófokon. Bejelentette továbbá az elnök,

McCormick TÁRCSÁSBORONÁK

egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén a legkedveltebbek és legerterjedtebbek. **A tavaszi szántásra** a legújabb szabadalmazott és a hazai viszonyoknak teljesen megfelelő

McCormick Tárcsásboronát

már most kérjük megrendelni, miután gyárunk különben nem képes az óriási szükségletet idejében szállítani.

International Harvester Company of America
BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 98.

hogy gróf Széchenyi Viktor fejérmegyei főispán, valamint Hertelendy Ferencz, a Zalamegyei Gazdasági Egyesület elnöke, máris munkálnak a nagygyűlés sikere érdekében, ugyszintén Forster Elek, a Tapolczavidéki Gazdakör elnöke, valamint a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület, melynek körében támadt a terv, hogy a nagygyűlés Siófokon tartassék meg. Az igazgatóválasztmány a nagygyűlés körüli további teendőket és részletes előkészítéssel a szövetség tisztikarát bizta meg.

A gazdák III. számtartási tanfolyama. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezett III. számtartási tanfolyama f. hó 3-án ért véget.

Gazdasági vitaülés az OMGE-ben. Az OMGE földmívelési- és növénytermelési szakosztálya vitaülést rendezett csütörtökön. Első előadó Hegyi Dezső volt, ki rámutatott arra a sajnálatos tényre, hogy Magyarország nem produkál cukorrépa magot, hanem szükségletét évről-évre külföldről, főleg Németországból szerzi be. Ez a körülmény az idén súlyosan nehezedik a cukorrépa termesztő gazdaságokra. A németországi répa magtermés a tavalyi aszályos esztendőben rosszul sikerült, kevés mag termelt s a mi termelt az is aprószemű és gyenge csiraképességű. A répa mag ára hihetetlen magasra emelkedett s ma méter mázsánként 300 koronát kell fizetni érte. Az árak magassága és a rendelkezésre álló készletek csekélyeége felszínre hozta azt az eszmét, nem volna-e célszerű az idén a szokásos 16 kilogramm vetőmag helyett holdankint 20—30 százalékkal kevesebbet vetni? Előadó nem tartaná tanácsosnak a holdankinti vetőmag mennyiség csökkentését, mert bár tény, hogy az idej aprószemű magból rendes vetés mellett több mag fog jutni minden holdra, mint más évben, ezt a többletet azonban ellensúlyozza egyrészt a magvak kisebb csiraképessége, másrészt a csirák gyengesége. Számolnunk kell ugyanis azzal, hogy a csirák egy része a szántóföldön minden évben elpusztul. Annál nagyobb ez a pusztulás, minél kedvezőtlenebbek a tenyészviszonyok s minél gyengébbek, erőtlenebbek a répa mag csirái. Az idej magnak erőtlenebbek a csirái, mint a normális évszámok magjának és ép ezért nagyobb lesz az elpusztulási százalék, mint más években. Ennek figyelembevételével részletes számítás alapján, arra a végkövetkeztetésre jut Hegyi, hogy az idén is szükséges lesz holdankint 16 kilogramm vetőmagot vetni. Különös gondot kell az idén fordítani a répa növény fejlődésének első időszakában annak gondozására és megerősítésére. Szükséges, hogy a répa földjét igen apróra munkáljuk el. Gyakori boronálásokkal és hengerezésekkel jó ágyát készítsünk a magnak, a kikelő növényke gyors növekedését pedig sarabolással és gyakori kapálással sietessük. A talaj táperezének biztosításáról megfelelő műtrágyázással kell gondoskodnunk. Különösen ajánlja a sortrágyázást, a mely az eddigi kísérletek szerint nagyon alkalmas a növény első fejlődésének siettetésére. Függetleníteni kell magunkat a külföldi répa magtól. Kívánatos, hogy gazdaságaink vegyék programjukba a magyar cukorrépa mag előállítását. Talajunk és klimánk alkalmas erre.

Ezután gróf Dessewffy Aurél és Koppély Géza szakszerű megjegyzései után Emödy József indítványozza, hogy írjon át az OMGE a cukorgyárosok egyesületéhez a répa magtermesztés fölkarolása érdekében. Deininger Imre és Bertsch Gusztáv felszólalása után Szilassy Zoltán rámutat arra, hogy a cukorgyárak a hibásak répa magtermesztésünk elmaradottsága körül. Meg-

toldja Emödy indítványát azzal, hogy a földmívelésügyi kormány is tegye meg kötelességét e téren. A szakosztály az indítványokat egyhangulag magáévá tette.

Ezután Floderer Sándor királyi vegyész tartott előadást az újabb talajvizsgálati módszerekről kimutatja, hogy a trágyaszükséglet meghatározására vonatkozó kísérletek pozitív eredményre nem vezettek. Előadása végén a talaj kémiai vizsgálatának folytatását ajánlotta a gazdaközönség figyelmébe.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület Temesvárott, 1912. évi márczius hó 17-én, vasárnap reggel 1/2 9 órakor, a vármegyháza nagytermében tartja meg tavaszi közgyűlést.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület február hó 24 én tartotta ez évben az első igazgatóválasztmányi gyűlést, amelynek legfőbb tárgyát a vármegyei új állattenyésztési szabályrendelet megállapítása képezte. A szarvasmarhánál fő tenyészirányul a simmentháli fajtát jelölte ki, de a vármegye egyes járásaiban részint a magyar, részint a pinzgauji fajta fenntartását javasolta. Egyben gondoskodás történt a szabályrendeletben az iránt, hogy a községek a jövőben kifogástalan apaállatokkal legyenek ellátva.

A Nyugatmagyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesülete február hó 26-án hétfőn Fertőszentmiklóson tartott gazdasági vándorgyűlést. *Laehne Hugó* beszélt nagy hatással és meggyőződéssel fejtegetve a szövetkezetek hasznát, jól buzdítva ezek létesítésére a gazdaközönséget. *Dr. Vancsó Gyula* a mezőgazdasági vámvédelemről beszélt, világosan megmagyarázva a vámpolitika fontosságát és kihatásait. — A Nyugatmagyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesülete ugyancsak február hó 25-én *Mosonszentjánoson* rendeztetett vándorgyűlést. *Dr. Giesswein Sándor* a kisgazdák szervezkedéséről beszélt. A külföld példáját kell követnünk. A szervezkedésre nevelni kell a kisgazdákat és erre hivatottak a gazdasági egyesületek. *Laehne Hugó* ismét a szövetkezetek szükségességét hangoztatta. Minden községben hitel, fogyasztási és gabonarakár szövetkezeteket kell létesíteni.

Az alföldi szárazság elleni védekezés. Érdekes jelentésben számol be a Torontálmegyei Gazdasági Egyesület a szárazság leküzdése érdekében az alföldi kisbirtokokon végzett kísérletekről. Az egyesület a Campbell-féle művelés módját alkalmazta. Gyakorlati előadásokat tartott róla és beszerzvéen a Campbell-féle tárcsás boronát és talajtömörítőt, az új mívelési móddal megbizonyította, hogy az alföldi szárazság elleni védekezés körül az amerikai eljárás tényleg alkalmas a szárazság nagy csapásának enyhítésére.

Temesvármegye népies tengeri termelésének fellendítése. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület vezetősége a vármegyében levő degenerált népies tengeri termésének fellendítése céljából elhatározta, hogy 1912. évi márczius hó 17-ei tavaszi közgyűlésen kisgazda tagjai között utántermett Illinois Champion csövestengerit fog kisorsolni és pedig úgy, hogy a kinek száma kihuzatik egy kat. hold elvetésére elegendő mennyiséget fog kapni.

Kecskemét város akciója a zöldségtermesztés érdekében. A Kecskemét vidékén az ott termesztett zöldségféléknek kivitele évről-évre emelkedik és mindig több paradicsom ugorka, sárgarépa, cukorborsó, paprika, káposzta és egyéb főzelékféle kerül a külföldi piacokra részint direkt fogyasztásra, részint konzervgyári feldolgozásra. Ezen kerti vetemények szántóföldi termesztése érdekében Kecskemét városa leg-

utóbb igen életrevaló akciózt kezdeményezett. A város saját vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézete ugyanis ez évben programjába vette a zöldségfélék műtrágyázását is. A kísérletek egyrészt annak a megállapítását célozzák, hogy milyen műtrágyázás mellett lehetne a zöldségfélék terméshozamát jövedelmezően fokozni. Másrészt ezzel párhuzamban a nyert termékek vegyelemzésével azt is megállapítani kívánja, hogy az egyes műtrágyák milyen befolyással vannak a zöldségfélék minőségére, tápértékére, eltarthatóságára, vagyis a kereskedő és konzervgyáros szempontjából vett piaci értékére.

Előadás a burgonyatermesztésről. A kiskunhalasi gazdakör vezetősége a gazdaköri tagok részvételével márczius 3-án értekezlettel egybekötött előadást rendezett. *Zseny István* gazdaköri elnök megnyitójában a talaj előkészítéséről értekezett, *Odry Pál* okl. gazda pedig a burgonya műtrágyázásának a fontosságát fejtegette. Az előadás végeztével 26 kisgazda vállalkozott műtrágyázási kísérletre, a mely kísérleteket *Paczolay Győző* gazdaköri titkár ellenőrzése mellett még ebben az évben végre fogják hajáni.

A gazdasági munkásbiztosítás. A hivatalos lap csütörtökön közli az 1912 évi VIII. t.-cz. életbeléptetésére vonatkozó rendeletet. Az új törvény az eddiginél sokkal kedvezőbb nyugdíjbiztosítást nyújt a falu népének. Lehetővé teszi a belépést bármily korban levőknek és 65 éves korban mindenkinek föltétlenül nyugdíjat ad. A teljes nyugdíj évi 240 korona lesz. A balesetbiztosítást az eddiginél sokkal kedvezőbbé teszi s a baleseti segélyeket ugyanolyan mértékben szabja meg, mint az ipari munkások balesetbiztosítási törvénye. A baleset miatt teljesen munkaképtelenné vált egyének járadékát az eddiginek kétszeresére, 240 koronára emeli s az árvák fokozottabb segítéséről is gondoskodik. Mind e kedvezések mellett a kötelező batesetbiztosítás eddigi díjait nem emeli, sőt az önkéntes nyugdíjbiztosítás díját leszállítja. A kötelező batesetbiztosítás eddigi körét az új törvény továbbra is meghagyja, de egyszermind teljesen elosztatja a gépmunkások biztosítása körül panasz tárgyát képezett bizonytalanságot. A mikor világosan kimondja, hogy minden gazdasági gép tulajdonosa bármily gazdasági gépe mellett dolgozó összes gépmunkásokat, a képesített gépkezelő kivételével, még abban az esetben is az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztárnál köteles biztosítani, ha gépevel mint vállalkozó, másnak gazdaságában végeztet munkát. A végrehajtási rendelet három fejezetre osztva, tartalmazza a biztosításra, segélyezésre és igazgatásra vonatkozó intézkedéseket. Tüzetes tájékoztatást nyújt ugy a most életbelépő, mint az eddig életbeléptetett törvények összes rendelkezéseiről. A törvényt és a rendeleteket tartalmazó füzetet az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár központi igazgatósága (Budapest, Alkotmány-utca 16.) ingyen küldi meg bárkinek.

Kétezer vagon lisztelszállítás. Mint a *Molnárok Lapja* írja, a malmok a hajózás megnyitása alkalmából nagymennyiségű lisztet indítanak utnak. Az összes budapesti malmokhoz az egész héten át bőven érkeztek be a rendelések, úgy hogy mintegy 2000 vagon liszt elszállítása várható a legközelebbi napokra. Ezzel persze könnyebbülés áll be a lisztkészletben is, mi már a márczius elseji statisztikában kifejezésre fog jutni.

A román földmívelési miniszter lóheremagvásárlása. Constanzából jelentik, hogy a napokban érkezik meg oda 2150 mm.

EREDETI AMERIKAI

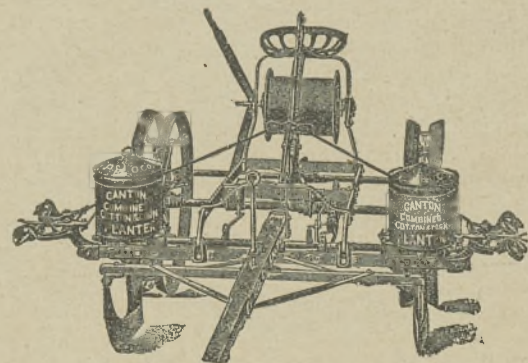
„**SENIOR**“ tengeriültetőgép-pel (automatikus négyzetültető készülékkel).

ültetett kukorica a múlt évi kedvezőten időjárás, hideg tavasz és hónapokig tartó nyári szárazság kétszer akkora termést adott holdanként, mint a régi módszer daczára is szerint megmunkált.

„Minden gazda nagyobb terméseredményt biztosíthat magának.“

Felvilágosítás és árajánlattal szívesen szolgálunk.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY OF AMERICA, Bpest, U. Váczi-út 98.

lóheremag, melyet a román földmivelésügyi kormány szerzett be szétosztás céljából. A gazdáknak az állam mm.-ként 193 frankért adja a magot loco Constanza.

A dohánytermesztés és a gazdák. Az OMGE. dohánytermesztési bizottságát gróf Dessewffy Aurél bizottsági elnök folyó hónap 13-án szerdán délután 4 órára tanácskozássra hívta össze. A Köztelek székházában tartandó ülésén megvitatják a minap lezajlott országrészi értekezletek határozatait és ezen az alapon előterjesztést fognak tenni a pénzügyminiszternek a dohánybevéltési árak és szabályzatok módosítása érdekében. A gyűlés előadója Szilassy Zoltán orsz. képviselő, GEOSz titkára lesz.

A borászati szakoktatás reformja. A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületének irodalmi szakosztálya *Istvánffy Gyula* elnöklésével tartott ülésén a szőlészeti és borászati szakoktatás reform-tervezetével foglalkoztak. *Czeiner Nándor*, *Lóherer Andor* és *Szepessy József* felszólalása után a tervezet bevezető indokolásának elkészítését *Drucker Jenő* kir. tanácsos, igazgatóra bízták és elhatározták, hogy az indokolás beterjesztése után ismét napirendre tűzik a tárgyat. A magyar szőlőmivelés történetének megírására egy pályamunkaterv érkezett be. Erre való tekintettel újabb pályázatot írnak ki és a munka jelentőségével arányban a pályadíjat 3000 koronára emelik fel. Végül a tavasz folyamán rendezendő szőlészeti és borászati előadások programját állapították meg.

Ausztria múlt évi bortermeése. Az osztrák császári kir. földmivelésügyi minisztérium most kiadott közlése szerint Ausztria idei bortermeése 3,616.410 hektoliterre tehető. Az utóbbi évek termésátlagához viszonyítva az idei termést 25 év termésátlaga 4,182.729 hektoliter volt.

Gyümölcsészeti kurzusokat rendeztet a földmivelésügyi kormány a lelkészek és tanítók számára. A lelkészek tanfolyama Budapesten április 16—19-ig és szeptember 17—20-ig, Kolozsvárt pedig április 23—26-ig és szeptember 24—27-ig fog lefolyni. A tanítókat Keszthelyen március 18—23-ig és szeptember 9—14-ig, Orosházán március 25—30-ig és szeptember 23—28-ig, Tordán április 22—27-ig és szeptember 2—7-ig, Lőcsén pedig április 29-től május 4-ig és augusztus 26—31-ig tanítják a gyümölcsészet ismereteire.

Amerika gyümölcsöseiről. Az *Országos Magyar Kertészeti Egyesület* népszerű előadásainak sorozatában ma este *Machács Mátyás* tartott előadást és Amerika gyümölcsöseiben három éven át szerzett tapasztalatairól számolt be. Ismertette a gyümölcsfa ápolását, a gyümölcszedést, osztályozást és csomagolást, a minek szakszereit végzése hozza létre azokat a bámulatos eredményeket, a melyeket Amerika ezen a téren felmutatni képes. A nagy tetszéssel fogadott és vetített képekkel kísért előadás után *Kardos Árpád* kertképeket mutatott be. A sorozat harmadik és utolsó népszerű előadása pénteken volt, a mikor is *Jablonovszky József* királyi tanácsos tartott előadást az almamoly elleni védekezésről, utána pedig *Füredi Jenő* szobanövényeket mutatott be.

Ki akar kölcsönt? A ki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kiszirtokosok Országos Földhitelintézetéhez, Budapest, V., Géza-utca 2. szám (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főcélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen, ezért kölcsönöket már 300 K.-tól kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó törlesztéses kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőket ellát. Kölcsönöz a földbirtok fele értékéig engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben, bármikor visszafizetheti. Parcellázásoknál az intézet minden tekintetben segítkezik. Az intézet egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást. *Az intézetnek ügynökei nincsenek s azon ügynök ki ez intézet megbízottjának nevezi magát, visszaélést követ el.*

APRÓK.

A szöszös bükköny (*vicia villosa*) szolgáltatta a legkorábbi zöldeléséget, de mint széna is jó takarmány, ha korán vágatják le. De már a

virágzástól kezdve igen gyorsan rostossá (fássá) válik s akkor már elaprózás nélkül nem igen eszik meg a tehenek, inkább csak szecskázva és szalmával keverve. Ha a szöszösbükköny szénanyerés céljából termeljék, akkor e magot rozssal keverve minél sűrűbben vessük el, hogy a tömött növényállomány puha rostú legyen, s jobb, izletesebb szénát szolgáltatson. Rozsot csak annyit tegyünk hozzá, hogy a szöszösbükköny fentartsa, körülbelül 100 kilogramm szöszösbükkönymagra 50 kilogramm rozst számítsunk egy hektár bevetésére.

A gyümölcsfák permetezésére a rovarok, hernyók stb. ellen Franciaországban a következő emulziót használják: 500 gr. feketeszappan $\frac{1}{2}$ liter vízben melegítve és kavarva digeráltatik. Midőn kihűlt, egy liter ammóniak és utána lassan és kis adagokban egy liter petroleum kevertetik. Az egész keverék 80 liter vízzel felhígítatik. Ha kátránnyal kívánjuk az emulziót készíteni, úgy a kátrányt a szappannal melegen keverjük először össze, aztán jön a $\frac{1}{2}$ liter víz stb., mint fentebb.

A méznek gyógyító hatásai. Hogy a méz élvezetének milyenek a hatásai, az köztudomású. A fáradt ember izommunkájának új erőt ad, ha étel és lefekvés előtt egy órával egy kanálnyi mézet eszik. Hashajtó és antiszeptikus volta hangyasavtartalmánál és egyéb hatásainál fogva ismeretesek. Még megjegyzendő, hogy híres francia orvosok a neuraszténia ellen este lefekvés előtt két kanálnyi mézet rendelnek. A jó hatású mézszirup imígy készül: 1 liter vízzel 4 kiló méz melegen elkevertetik. Ehhez 2—3 gr. eucalyptus-eszencia, mely minden gyógyszer-tárban kapható, kevertetik. A betegség szimptomája szerint még áztatott borics, narancslevél, hársfavirág vagy szeder leve adatik. Bronchitis, nátha, torokfájás stb. ellen ezen szirup gyógyhatása igen hatékony.

A paradicsommag-olaj. Kevesen tudják minálunk, hogy a paradicsom magjából olajat is készítenek és különösen Parma tartományban Olaszországban sajtolják ki ezeket. A különben a moslékba vagy a trágyadombra kerülő 84.000 hordó konzervhulladék magjából ott 600 hordó paradicsommagot préseltek ki a múlt évben, mely a szappangyártásra oly értékes o ajanyagot szolgáltat.

Lehéjazott karók. A kertekben úgy a szőlőhöz, paradicsomhoz, komlóhoz, valamint bab- és borsóhoz használandó karókat, valamint a szükséges padlókat és deszkákat csak héjúktól megfosztott fából használjunk. Mert a megmaradt héjrészek alatt, mint kitűnő buvóhelyeken a különféle kártékony férgek, rovarok s ezek petéi tenyésznek, hol még a fáradhatatlan segédeinknek, a madaraknak, sem eshetnek áldozatul. Másrészt a hámozott faneműek tartósabbak is, hisz világos, hogy ha meg is áznak, a víz nem tapad rájuk, gyorsan lefolyik s így hamarosan meg is száradnak.

Filloxerairtás villamossággal. Jean Fuchs, a ki nagy szőlőbirtokos Elba szigetén, egy új eljárást talált föl és szabadalmaztatott a filloxera irtására, a mely abból áll, hogy a szőlőtökékre vezetett gyenge villamos árammal teszi a filloxera pusztítását lehetetlenné. Első pillanatra természetesen sokak előtt nagyon exotikusnak látszik ez a gondolat, holott — a mint az eddig végzett kísérletek igazolják — még sem az. Fuchs még tíz évvel ezelőtt jutott a gondolatra és tette meg első kísérleteit. Egy kis dinamógéppel, a melyet két emberrel hajtattott meg, villamos áramot fejlesztett és bocsátott olyan tökékre, a melyek akkor már két esztendő óta el voltak lepve filloxerával. A következő évben azután azt tapasztalta, hogy a már beteg töké erősebben hajtottak, a mi viszont arra indította, hogy megismételje a villanyozást, minek folytán a töké újra normális állapotba jöttek sőt a rákövetkező esztendőben már szokatlanul bő terméssel jutalmaztak. A gyökereket alaposan megvizsgálván, arra a tapasztalatra jutott, hogy a filloxera teljesen eltűnt róluk. Ez alapon dolgozta ki rendszerét és fogott szélesebb körű további kísérleteihez. Ezzel egyidejűleg az új filloxera-irtó szerrel Olaszországban is nagy-szabású kísérleteket eszközöltek, a melyeknek során kiderült, hogy a hatás pompás és olcsó is, a mennyiben egy magyar holdnyi szőlőültetvény évi kezelése csak mintegy 30 korona költséggel jár. A livornói szőlészeti bizottság elnöke jelentést tett egy nagyobb arányú kísérletről, a melyet filloxeralepett és már kipusztult szőlő helyén elültetett 1000 tökével végeztek. Az

eredmény pedig az volt, hogy a kísérleti töké gyökerein lehetetlen volt a filloxerát fölfedezni; a terület bő termést adott, holott a mellette levő, ugyanugy ültetett, de nem villanyozott szőlő ugy fejlődésében, mint a természetben is erősen visszamaradt. Így szólnak a jelentések erről az új eljárásról, a mely ha a további kísérletek során is igazolja az eddigi eredményeket, a szőlőkultúrának új és a réginél fényesebb jövőt van hivatva biztosítani.

A fűrészpor. A faipari telepek nyakán valóságos nyög a fűrészpor, nemcsak épen a tűzveszélyessége miatt, de főleg azért is, mert nálunk a hulladék értékesítése fölötté nehéz s ezért a legtöbb helyen kénytelen-kelletlen elégetik. Pedig a fűrészpor rendkívül becses és értékes anyag, amelynek felhasználhatósága rendkívül sokoldalú és ezért értékesítése is — a kellő viszonyok közt — szinte bámulatos. Száraz lepárlása által sok mindenféle lehet belőle termelni. Most Latory párisi vegyész a fűrészpor és vér keverékéből kemény fekete anyagot állít elő, a mely a fa módjára dolgozható meg ragasztható, fényezhető és meg is aranyozható. Bizonyos fanemek fűrészporából, valamint elefántcsont és más hason hulladékokból márványutánezatot készítenek. A fűrészpor és foszforsavas mész keveréke valamely kötőanyaggal keverve adja a „similibois“ nevű fautánezatot, mely különféle czélokra mint keret-lenyomatok, parketta-táblák, műfaburkolatok, stb. czélokra szolgál. Fűrészpor keverésével állítanak elő különböző löporokat és egyéb robbantószerkeket. Maró kálival és kénnel keverve és hevítve — tartós és olcsó barna festéket szolgáltat. Közismert az alkalmazása törékeny tárgyak csomagolásához, továbbá mint fölötté értékes trágyapótlék és almózó anyag a hiányzó szalma helyettesítésére. A puha fák fűrészpora oltott mésszel keverve pompás díszítő vakolatot ad, cementtel és gipsszel keverve pedig egy olyan anyagot szolgáltat, melyet rendkívül hőszigetelő képességénél fogva a padló és a falak közötti hézagok kitöltésére nagy sikerrel és előszeretettel alkalmaznak a modern építések. A kemény, ruganyos és fénylő szkiffarint fűrészpor, kenderrostok, keményítő és eny keverékéből állítják elő. A luc- és jegenyefenyő fűrészpora nyomás alatt, vízzel és sósavval hevítve könnyen erjedő szőlőcukorrá változik, a melyből — sajnos — pálinkát készítenek. Agyaggal, vagy más nem égő anyaggal keverve és a fűrészpor utólagos kiegészése által oly anyagot készíthetünk, melyből az ugynevezett arabs „alcaraza“ palaczkok készülnek, melyek a legnagyobb hőségben is sokáig meglehetősen hűvösen tartják el a vizet; az ugyanezen anyagokból készített téglák pedig kiválóan rossz hővezetők. A fűrészpor, cement és homok keveréke pompás elszigetelő anyag. A fűrészpor a papírgyártásnak egyik kitűnő nyersanyagát képezi, de kitűnően beválik világítógáz termelésre is.

A szőlővesszőkön levő filloxera elpusztítása. Eddigélé semmiféle módszer és eljárás nem volt ismeretes arra, hogy vele a sima és gyökeres vesszőkön levő filloxerát és petéit el lehessen pusztítani a nélkül, hogy a fiatal vesszők élet és fejlődő képessége veszélyeztetve ne legyen, avagy az teljesen tönkre ne tétessék. Ennek következtében új ültetvényeknél általában, ugyszintén olyan szőlőterületeken, melyek filloxeramentesek, — inficiált vesszők behozatala és elültetése által, legyenek azok akár belföldi, avagy oltott amerikai vesszők, gyakran előfordult az, hogy 2—3 év múltán nem csupán az új ültetvény, hanem az egész vidék inficiálva lett. Az új ültetvényeknél ennél fogva első sorban is arra kell figyelemmel lennünk, hogy a fiatal dugványok ne legyenek máris filloxerával ellepve, hanem ettől teljesen megtisztítva kerüljenek elültetésre. Curti Konstatin szabad. eljárása szerint a dugványoknak a filloxerától leendő teljes megtisztítása a dugványok fejlődőképességének legcsekélyebb hátrányos befolyása nélkül tökéletesen sikerül. A kötegekbe rakott vagy szabad belföldi, vagy oltott amerikai vesszőket ezen eljárás szerint mosás által vízzel a földes részekről és egyéb tisztátalanságoktól megfosztjuk. Ezután egy kádban tiszta vízzel 0.2—0.5 százalékos kálium hypermanganátos oldatot készítünk, a melybe az inficiált vesszőket az infekció fokához mérten 12—48 óráig áztatjuk. Ha a kálium hypermanganát bomlása gyorsan megy végbe — a mi az oldat színének elváltozásán, ugyszintén a képződő fekete csapadékon könnyen felismerhető — akkor 24—36 óra múlva

Tolnamegyében mintegy 1400 m. hold elsőrendű szántóföld, **Bihar megyében** 560 m. hold többnyire szántóföld egy tagban, avagy **kisebb és nagyobb** részletekben eladó.

Magyarország északi részén nagy kiterjedésű **erdőbirtok eladására** nyertünk megbízást, melyből a szántóföld mintegy 3000 holdat tesz ki. Az erdő külön is eladás tárgyát képezheti, mely erdő nagy része szántófölddé alakítható. **Parcellázásra alkalmas birtokot veszünk.**

Ajánljuk a legkitünőbb **quiedlinburgi répamagokat** és pedig: **vauriac, obern-dorfi, eckendorfi olajbogyó sárga, Mammuth vörös takarmányrépamagokat, aranka-mentes eredeti stájer lóherét és luczernát a legnemesebb fajokat, gondosan tisztítva és kiválóan csiraképeseket.**

Szállítunk mindennemű **gazdasági gépeket, olajat, zsiradékot, mütrágyát, raffiaháncsot, kékkövet, zsákot és ponyvát.**

Birtokokra törlesztéses **kölcsönt és mezőgazdasági hitelt** nyújtunk előnyös feltételek mellett.

A „Nemzeti Pénzváltó r. t. Parcellázó osztálya“ BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. ♦♦ (HAAS-PALOTA) ♦♦

HERKULES IDOMVASABLAK

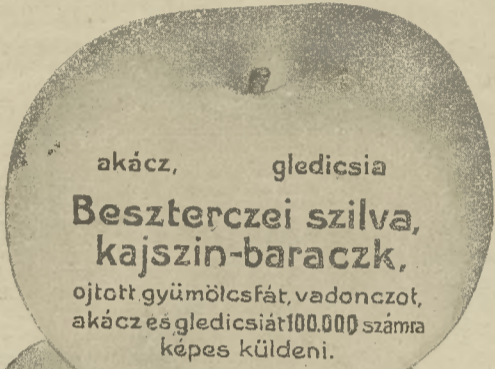
Sodronyüveges istállóablak.

Mindennemű kertészeti és gazdasági építkezésekről szakszerű költségvetésekkel készséggel szolgálunk. Mindennemű vasszerkezeti munkákat elvállal és elkészít:]

FARKAS ÉS TÁRSA
vasszerkezeti gyára
BUDAPEST, VI., LEHEL-U. 8.
Telefon 82-70. — Kérjen ingyen árjegyzéket.

HERKULES IDOMVASABLAK

akác, gledicsia
Besztercei szilva, kajszin-baraczk.
ojtott gyümölcsfát, vadonczot, akác és gledicsiát 100.000 számba képes küldeni.

*Unghváry László faiskolája
Eregled.*

Eredeti Hanna vetőárpát
a párisi kiállításon „Grand Prix“-vel kitüntetve, megvételre ajánlja **Kubicek Ferenc** földbirtokos, **Cellechovitz**, Prossnitz mellett **Morvaországban,**

Tűzálló kaszák minden nagyságban, kézi vaskazetták új és használt, 100 pár disz-lószerszám, mell- és kumet, ezüst- és aranydiszítésűek, mindenféle munkaszerszámok, gazdasági pok-róczok, lótakarók, régi és új eső-köpenyek, halinaacsizmak, zöld munkás-zubbonyok, mindenféle unilormisok, livrék, férfi-, női- és gyermek-nyergek, régi és új fegyverek, kardok és puskák, másoló prések, gyep-lószárak, Candage-ok és mindenféle hasonló szerszámok olcsóbban, mint bárhol kaphatók. **Wien, IX., Trödlerhalle 105.** Telefon 20745. — A küldemény utánvétellel eszközölhetik. — Nem alkalmas tárgy kicseréltek. — Az Államtisztviselők szállítója. — Kérem ügyelni a 105. számra.

Termeljünk többet!!

Ha kukoriczatermelésének jövedelmét tetemesen fokozni óhajtja, rendezkedjék be a kitünően bevált, gépüzemű **amerikai rendszerre. Vesse kukoriczáját az**

„Avery Junior Planter“

preciziós négyzetültetővel, művelje az

„Avery Junior Weeder“

rugalmas fogu gyomirtó és porhanyító géppel s a fejlődés későbbi időszakában az

Avery Junior Cultivator

kapálógéppel.

Tetemes mag- és munkamegtakarítás, a kézierő teljes kiküszöbölése és fél költség mellett **dupla termést fog elérni.**

Fenti eszközök kizárólag cégünknel kaphatók.

Kérjen ismertető leírást.

Bächer Rudolf, Melichár Ferencz.

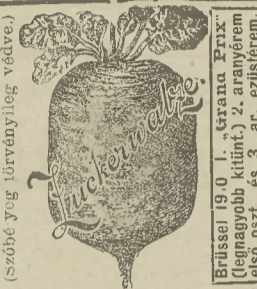
Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND, Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

**Préselt
buzaszalmát
és
zabszalmát**
szállít elsőrendű mi-
nőségben és legol-
csóbban
Ehrenreich Béla
Zombor.

Erdélyi Kereskedelmi
Társaság
Fodor és Társai
megbízásokat elfogadnak
jármos ökrök, tinók,
sertések, juhok, lovak és
egyéb tenyész- vagy hasz-
nálati állatok beszerzésére
és azokat felelősség mel-
lett, gyorsan és jutányosan,
direkt forrásból közvetítik.
Czím: Erdélyi Kereskedelmi
Társ. Kolozsvár, Kossuth-
Lajos-utca 37. sz. alatt.
Telefon 311. Interurban

Takarmányrepák,
gazdag termésűek és jól
eltarthatók legyenek és
lehetőleg sok tápértékkel
(cukor) bírjanak. Mind-
ezen előnyökkel bír a ta-
laj fölött fejlődő, vöröses-
sárga husu
eredeti friedrichswerthi
takarmányrepa
„cukorhenger“
(Zuckerwalze).

A „Zuckerwalze“ dugvá-
nyozásra is nagyon alkalmas.
Jó osztraképes, utolsó évi mag-
mázsája 125 mázsa, kisebb
mennyiségűnél megfelelő ár-
emelés. 5 kg.-os postacsomag
bérmentve 15 mázsa.
Bővebbet tartalmaznak a tudó-
sítások, melyek ingyen és bér-
mentve küldetnek felhívásra.
Domäne Friedrichswerth
69 (Thüringen),
Domänenrat Eduard Meyer.

**MILL TELEP
NAGYOSZ**
KÖZÉPEUROPA
LEGNAGYOBB
**SZŐLŐ-
IS-
KO-
LA-
JA.**

Eladó.
Egy egyjártú 32 hüvelyk
átmérőjű kővel ellátott
daráló malom, melynek
munkaképessége napon-
ként 30 mázsa, jutányo-
san eladó. **Losonczy ser-
tészizláló vállalat.**

2557. sz. 1912.
**Temesvári
vásár-hirdetés.**
Az ideai Temesvári Szent József
országos vásár
folyó évi március hó
14-étől bezárólag márcz.
hó 18-áig fog megtartatni.
Mindenféle állat felhaj-
tása az országos vásárra
március hó 14-étől, esütörtök-
ön reggel 5 órától kezdve
meg van engedve.
Temesvár, 1912. február 7.
A városi főkapitányságtól:
Reé Ferencz,
főkapitány.

**A m. t. földbirtokos
urak és uradalmak
szives figyelmébe!**
Van szerencsém tisztelettel
b. tudomásukra adni, miszerint
közvetítésemmel valódi, első-
rendű muraközi igáskanczák,
3-4 éves tenyészkanca, hasas
kanczák, de különösen 3-4 éves,
16-17 markos, különféle színi
tenyészmenek garantált egész-
séges, hibátlan, tenyészképes
állapotban legjutányosabban,
ugyszintén elválasztott tenyész-
csikók a legolcsóbban beszerez-
hetők.
Különösen vagyok bátor a
m. t. érdeklődők b. figyelmét
a f. évi március hó 11-én
helyben megtartandó nagy
ló- és csikóvásárra felhívni,
a hol a legszebb és legjobb te-
nyészanyag kerül felhajtásra. Az
anyagot direkte a polgár-tenyész-
től közvetítem s ezért bárki-
vel versenyképes vagyok.
Sziveskedjenek teljes biza-
lommal hozzám fordulni, a leg-
pontosabb és legjobb kiszolgálás-
ról előre is biztosíthatom.
Levelek és sürgönyök pon-
tos címzését kérem.
Tisztelettel
Hofmann Lipót
lőigénynöke,
Csáktornya
(Muraköz).

Hydraulikus prések bor és gyümölcsle nyeréséhez
nagybani gyártáshoz 1, 2 vagy 3 vágányú kitoló állvánnyal,
bor- és gyümölcsprések
„Herkules“ Kézihajtásra
gyártják, mint specialitást
különböző nagyságban és
szerkezetben a legjobb
minőségben
Ph. MAYFARTH
& Co. WIEN II. I.
specialis gyár, gyümölcsértékesítő
és bor előállító gépekben.

Kitüntetve több mint 700 első díjjal.
Kimerítő képes 171/a. számú ár-
jegyzék ingyen és bérmentesen.

NAGYENYED-re
Alsófehér m.
Gyümölcsfacsemetek,
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, ker-
tésnövények, bogógyümölcsök stb.
SZŐLŐOLTVÁNYOK
(elsőrendű ár) európai és amerikai
sima és gyökeres vesszők. Oktató
díszárjegyzék kívánatra ingyen.
FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

KLISÉKET
MINDENMÉ NYOMTATVANYOKHOZ
SZÉP ÉS TISZTA KIVITELBEN
PONTOSAN ÉS OLCSÓN
KÉSZIT
KOBLINGER GYÜLA
PHOTOGINKOGRAFIAI MŰINTÉZETE
BUDAPEST
VII. CSENGERI UT. 22.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEK IS PONTOSAN
ESZKÖZÖLTETNEK.

BENZINLOKOMOBIL
14 lóerejű, kitűnő állapotban, alig használt, hírneves gyártmány, ugyanott
egy angol gyártmányu, 6 lóerejű
CROSSLEY NYERSOLAJMOTOR
teljesen új, vízűtő készülékkel és kocsiszerkezettel ellátva, mindkét gép
kedvezményes áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Megkeresést
„Alkalmi vétel 739“ jel alatt a kiadóhivatalba kérek.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ES LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.
Alapítottott
1847.
Brausweller Janos
Szegeden
ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE
Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltek.

A szőlő trágyázása.
Irtá: **Ordódy Lajos.** — Ára 3 korona. Ajánlott küldéssel 3.45 korona.
Utánvétellel küldve 3.65 korona. Gyakorlati útmutatás arra, hogy miként
kell a szőlőket istálló- és műkereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a leg-
jobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessék. — Megszerezhető a
Gazdasági Lapok kiadóhivatalában, **Budapest, IV. Múzeum-körut 7.**

ANGOL-OSZTRÁK BANK.
Az Angol-osztrák bank részvényeseinek 48-ik rendes közgyűlése
1912. évi április hó 2-án Bécsben, saját helyiségeiben (I., Strauch-
gasse 1.) esti 6½ órakor tartatik meg.
A közgyűlés napirendje:
I. A főtanács évi jelentése.
II. A számvizsgáló-bizottság jelentése az 1911. évi zárszámadásá-
ról és e feletti határozathozatal.
III. Határozathozatal az 1911. évi tiszta nyereség hovatordí-
tásáról.
IV. Két főtanácsos megválasztása, megbízatásuk lejártá folytán
és a cooptált tagok helybenhagyása.
Az alapszabályok 30. §-a értelmében 25 részvény egy szavazatra jogosít.
A szavazatra jogosított részvényesek felkéretnek, hogy részvényeiket
a még le nem járt szelvényekkel együtt f. évi március hó 26-ig bezárólag
Bécsben az Angol-osztrák bank számfelügyeleténél, Londonban az Anglo-
Ausztrian banknál és Budapesten, Aussig, Bodenbach, Brünn, Brűx, Czerno-
witz, Eger i/B., Falkenau, Graz, Innsbruck, Korneuburg, Linz, Lobositz,
Marburg a/D., Pardubitz, Pirano, Prag, Prossnitz, Saaz, St.-Pölten, Teplitz,
Tetschen, Tratenau, Triest, Wels és Znaimban az Angol-osztrák bank fiók-
telepeinél, továbbá Pilsenben Hofmann és Kottlarzig bankbetéti társaságánál
letétbe helyezték.
Az alapszabályok 27. §-a értelmében meghatalmazás csakis szavazatra
jogosított részvényesre ruházható.
Bécs, 1912. március hó 1-én.
A főtanács.
(Utánnomás nem díjazatik.)

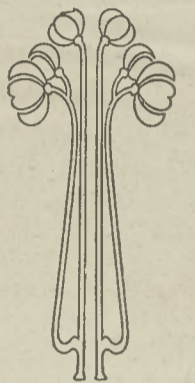
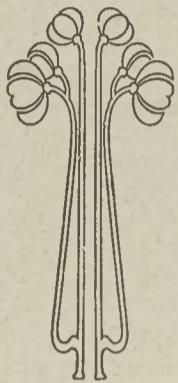
Új és egyszer használt zsákok, ponyvák, kölcsön és eladás.
Kézi, manilla és „Eagle“ aratógép kévekötözők kartellen kívül.

Távirat: NAGELA. NAGEL ADOLF Budapest, V., Arany János-utca 10. Telefon: 35-92.

Szőlőoltványtelep r.-t. Gyöngyös

ajánl:

Gyökeres I. oszt. fásoltványt
Gyökeres I. „ zöldoltványt
Sima I. „
Gyökeres szépség hibás fásoltványt

Gyökeres I. oszt. riparia portalis vesszőt

Sima	I.	„	„	„	„
Gyökeres	II.	„	„	„	„
Sima	II.	„	„	„	„

Gyökeres európai nemes vesszőt

Sima	„	„	„
------	---	---	---

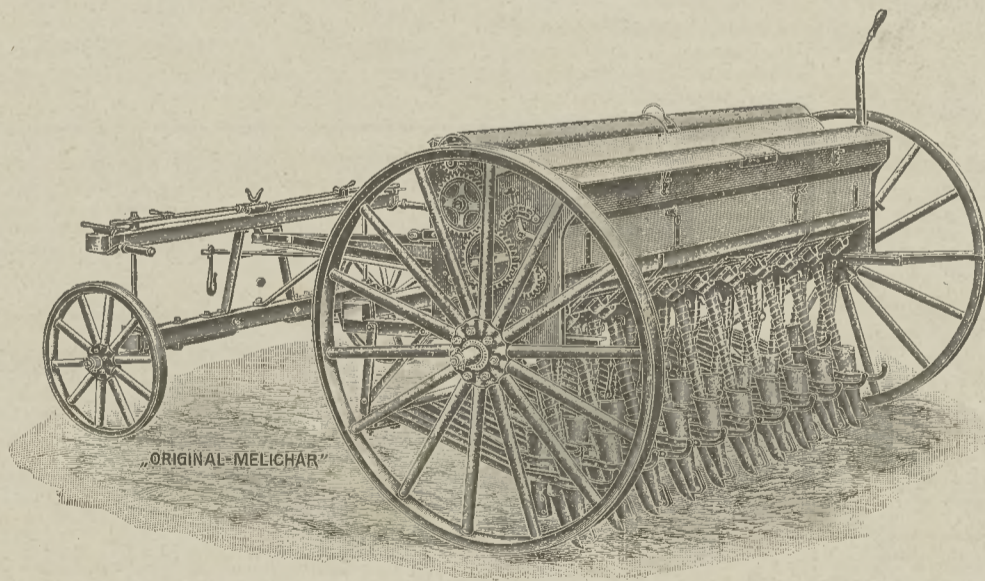
Legolesőbban, legjobb fajokban.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

SZŐLŐOLTVÁNYTELEP R.-T., GYÖNGYÖS.

A legegyszerűbb, legtökéletesebb és legmegbízhatóbb **sortrágyázásra** berendezett egyetemes vetőgép az

eredeti Melichar gyártmányu „IMPERATOR“

mely egy és ugyanazon vetőcsoroszlyán átveti a magot és műtrágyát. Az **IMPERATOR** vetőszerkezete azonos a világ-
hirü
UNICUM DRILL vetőszerkezetével, mely minden magféléseget tetszés szerinti mennyiségben a legideálisabb elosztással vet el és az **IMPERATOR** műtrágyaszóró ké-

szüléke bármely műtrágyaféleséget még csomós állapotban és nyirkos időjárás mellett is kifogástalan egyenletességgel hint el. Az **IMPERATOR**-nál a csövek eldugulása és ebből kifolyólag hibás vetés nem fordulhat elő. A Melichar név valamely vetőgépen egyértelmű a legmesszebb menő .. garanciával. ..

Több mint 50.000 Melichar vetőgép áll használatban.

Ne vegyen gyarló utánzatot, mikor csaknem ugyanazon árért eredeti Melichar-féle vetőgépet kaphat!

MELICHAR FERENCZ vetőgép és műtrágyaszórókészülékek gyára

magyarországi vezérképviselete:

SZÜCS ZSIGMOND Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

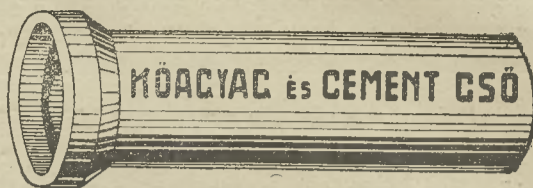
Ifjabb WALLA JÓZSEF

padló, falburkolás és betonépítkezési vállalat
BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 15. sz.

Márványmozaiklapok, mintázott cementlapok, Karmantus betoncsövek, Különböző műtömmunkák, granit-teraszó, betonmunkák, csatornázások, falburkolások, mettlachi-lapok, Keramit- és Klin'er-lapok, fayence-lapok.

Telefon 76-36.

mozaik-, cementáru- és műkögyára, építési anyagok raktára

Urilak

14 hold beltelen, Nógrád alsó részében, **Kéthodony községben**, vicinális ut mellett, 10 perc vasúti állomáshoz, **eladó.** Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatásban **636.** szám alatt.

Polgár Sándor

m. kir. szabadalmat nyert orvosi mű- és kötszerész
Budapest, VII., Erzsébet-Körút 50. sz.

Legelőnyösebben beszerezhető orvosi, sebészeti és betegápolási eszközök, Gummiárúk, Suspensorium, Irrigator feockendők stb., legújabb találmányu cs. és kir. szabadalmazott Polgár-féle sérvekötők, has- és köldökötők. — Valódi francia különlegességek (óvszerek). — Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve, csak megadandó, mely tárgy szükséges.

Utazás ellen védve
 16302 sz. a.

(Fenti címre ügyelni kell.)

Takarmányrépamag.

Néhai gróf Pálffy János hagyatékához tartozó Pozsony vármegye Szárazpatak intézőségi kerületében **6 métermázsas sárga boggyó kg.-ként 2.10 kor.**, Alsónyárasd intézőségi kerületében pedig **12 métermázsas oberndorfi sárga kg.-ként 2.40 kor.** kiváló minőségű répavetőmag, míg a készlet tart, eladó. Vételár beküldése ellenében 5 kilón felül bármily mennyiségben a megrendelést közvetlenül az illető uradalom intézőség eszközli.

Közponli iroda:

Pozsony, Szilágyi Dezső-utca 21.

FRANK BERNÁT, Tapolca (Zala m., Balatonvidék) ajánlja saját telepén termelt nagymennyiségű

szőlőoltványait, riparia portalis

alanyon, legjobb bor és legnemesebb csemege fajokban. Oltványaim jól sikerültek, szép hajtással és duggyökérrel bírnak.

„QUADRÁT” EGYETEMES TENGERMÜVELŐ.

Mint három vagy négy soros

□-es fészekvájó és kapálógép

az egyedüli eszköz, mely a hazai viszonyok között, de különösen nehéz művelési talajokon, a négyzetes tengeri művelés pontos és olcsó keresztívítelőre alkalmas. **SZADALOM** a világ összes agrikulturnál államaiban bejelentve.

Megrendelhető:

Andrényi Károly és Fiai vasnagykereskedő cégénél, NAGYVÁRADON.

Kívánatra prospektus bérmentve.

20 évre nyerünk takarmányt egy sertés részére, ha 300 méter területű földön 300 gyökérványt ültetünk el a kaukázusi *Symphytum* vagy *Comfrey*-takarmány növényből. Minden talajon megterem minden éghajlati és 20 éven át évenként 6 gazdag termést ad zöldségtakarmányból, mely egészséges és tápláló mindenféle állat, de különösen a sertés ital szívesen fogyasztja. (Lásd: Jelentés a „Mitteilg d. deutschen Landw. Gesellsch.“, 3000 q levél hektáronként.) Szállítunk pontos növénytermelési utasítással. **a) Comfreydugványt** 300 darabot 4 Márkáért, 1000 darabot 10 Márkáért; **b) előcsíráztatott Comfreytöveket** mindegyik méter hajtással bir (legjobb, legbiztosabb növényanyag) 300 darab 6 márka, 1000 darab 18 márka.

800—1000 mázsa gumóhozamot ad hektáronként egy másik Kanadából származó takarmánynövény a *Helianthi* növény. Ezen *Helianthi* gumók dr. J. Kochs szerint **négyszer oly nagy tápértékkel bírnak, mint a burgonya** és nemcsak kiválóan értékes takarmány sertések, marhák, juhok és lovaknak, de belőle nagyon izletes és tápláló ízlelőanyag lehet készíteni 100 növénygumó 3 márka 250 darab 6 márka. Képes árjegyzéket bérmentve küld.

WOELFERT & CO.
 Saatgut-Export,
ERFURT 67. (Deutschland).

Eibenschitzi óriási spárga ANT. WORELL cs. és kir. udvari szállító és spárgatermelő, Eibenschitzben (Morvaország)

dijazva számtalan bel- és külföldi kiállításon első díjakkal, megkezdte a szállítást március 20-ától részint a saját, részint J. Kocitól megvett termelvényekkel — ezelőtti cím: Gazdasági Egylet spárgatermelési szakosztálya az „**eibenschitzi óriási spárga növényeknek**“ általa a legdusabb hozamra, gyönyörű húsra és finom aromára kitenyészte. — 14 nappal előbb hajt, mint bármely ismert fajta. Rendelkezésre állanak 1, 2, 3 éves gyökerek, melyek mindegyikének tenyészképességéről garanciát vállal. Május hónapban **solo- és asztali spárgát** szállít naponta kétszer vágva, kötegekben, lazán vagy sulyra. Minden megrendeléshez német nyelven „**Utasítás a spárgatermeléshez**“ ingyen mellékelve.

Steier vörös lóheremag,

eredeti vetés, magas fekvésű vidékekről, viharálló, selyemmentes, származása bizonyítvánnyal igazoltatik, plombálva küldetik szét, 50 és 100 kg. mennyiségben, 2-20 koronával kilogrammonként, 500 kg. együtt, míg a készlet tart, Graz déli-vasút állomásról, 500 kg.-os rendelésnél 2.10 korona, 1000 kg.-nál 2.05 korona. Tisztaság, csiraképesség és származás garantáltatik. Minta kívánatra ingyen küldetik. **Verband der landwirtschaftlichen Genossenschaften in Steiermark Graz, Franzensplatz 2.**

A Heller-féle „KING”

gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép, az esetmunka 20-szorosát teljesíti.

Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban!

A „**King**” kiváló gyorsmeszelő- és fertőtlenítőgép sokoldalú használhatósága miatt **egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető.** A szivattyúk teljesen tömör sárgarézből készülnek, javítások majdnem teljesen kizártak. „**King**” tömlővezetékekkel **többet teljesít, mint 20 ember esetével** és mindenféle állványozást és előmunkálatot feleslegessé tesz. Ezen gép egy nap alatt kifzetődik.

PITTORE ÉS TRIUMPH

nevű gyorsmeszelőt is. Meszelőm szivattyúi azonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát **nincsen eldugulás, nincsen piszkálás.** Meszelőm ára (teljes felszereléssel és gyümölcsfák permetezésére alkalmas két- vagy háromágú szóróval) **60 koronától 320 koronáig.**

IG. HELLER BÉCS, II., Prater Schrotzbergstrasse 1. Kérjenek leírást. Képviselők kerestetnek

Kivonat MICHL ISTVÁN tatatóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből: Készlet gyökeres 1/2 millió. Árjegyzék kívánatra bárkinek küldetik bérmentve! Sima-készlet 2 1/2 millió.

A szőlőfaj neve	2 éves gyökeres		Sima	
	száza	ezre	száza	ezre
	korona		korona	
BORFAJ:				
Burgundi ... fehér	—	—	1.60	12.—
Erdői (fehér Bakar) ...	6.—	50.—	1.20	9.—
Erdélyi Leányka ...	—	—	1.60	14.—
Ezerjő ...	8.—	70.—	1.—	6.—
Fehér Bogdányi dinka ...	8.—	65.—	1.40	10.—
Furmint ...	6.—	50.—	1.20	8.—
Izsáki sár ...	8.—	70.—	1.80	14.—
Mézesfehér ...	6.—	50.—	1.20	9.—
Mirkovácsi ...	—	—	1.40	12.—
Mustos ...	6.—	50.—	1.40	10.—
Olasz rizling 1 éves ...	4.50	35.—	1.—	5.—
Pozsonyi fehér ...	—	—	1.80	14.—
Rajnai Rizling ...	—	—	1.50	10.—
Rakk ...	—	—	1.50	10.—
Rulandi ...	7.—	60.—	2.—	15.—
Szerémi zöld ...	6.—	50.—	1.40	9.—
Szlanka menka ...	8.—	70.—	1.50	10.—
Zöld Sylváni ...	6.—	50.—	1.50	12.—

A szőlőfaj neve	2 éves gyökeres		Sima	
	száza	ezre	száza	ezre
	korona		korona	
Bogdányi dinka ... piros	—	—	1.80	14.—
Kövdi dinka ... piros	—	—	1.40	9.—
Szlankamenka ...	8.—	70.—	1.50	10.—
Tramini ...	7.—	60.—	1.80	14.—
Kadarka nemes ... fekete	6.—	50.—	1.50	8.—
Nagyburgundi ...	6.—	50.—	1.50	10.—
Oportó ...	—	—	1.50	10.—
CSEMEGEFAJ:				
Chass. blanc. croquant fehér	9.—	70.—	1.50	10.—
„ Fontainebleau ...	10.—	80.—	1.50	12.—
„ Gama Drome ...	—	—	2.—	16.—
„ Napoleon ...	12.—	—	2.50	18.—
„ Fontain. rose ... piros	10.—	80.—	3.—	20.—
„ rouge ...	10.—	80.—	2.50	16.—
„ Imperial rouge ...	10.—	80.—	2.50	16.—
„ Negropont ...	10.—	80.—	3.—	20.—
„ Tokaj angevine ...	—	—	3.—	20.—
„ rouge croquant ...	9.—	70.—	1.50	10.—

A szőlőfaj neve	2 éves gyökeres		Sima	
	száza	ezre	száza	ezre
	korona		korona	
Muscat Alexander ... fehér	9.—	80.—	1.50	12.—
„ Lunel ...	—	—	2.—	14.—
„ Ottonel ...	—	—	1.80	12.—
Musc. frontignon rouge piros	—	—	2.—	16.—
„ Hamburg ... fekete	15.—	—	4.—	30.—
Calabiai ... fehér	12.—	—	3.—	20.—
Csabagyöngye ...	30.—	—	7.—	50.—
Ezredéves Emlék ...	15.—	—	3.50	25.—
„ 1 éves ...	10.—	70.—	—	—
Ferdinand Lesseps ...	—	—	4.50	30.—
Genuai óriás ...	—	—	3.50	25.—
Kossuth Lajos ...	15.—	—	4.—	30.—
Madeline angevine ...	10.—	80.—	—	—
„ royal ...	—	—	2.50	16.—
Passatutti ...	10.—	80.—	1.80	12.—
Rosa minna di Vacca piros	—	—	3.—	25.—
Vegy. csemege exquirit fajok ...	8.—	80.—	2.50	20.—
„ kiváló jó ...	7.—	60.—	2.—	12.—
Izabella ...	8.—	70.—	—	—

MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezem magam legott saját költségemen visszahozatni s a megrendelő által fizetett összeget megtéríteni. Fenti árak csomagolás nélkül értendőek, melyért csupán saját kiadásaimat számítom fel. A vevőktől fajtiszták, szokványminőségűek, peronospora, oidium és jégverésmentesek, őszi szedésűek. Megrendeléshez 1/2 előleget kérek. — Telepem: Bécsben, Budapesten, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést „**koronás arany érdemkeresztet**“ nyert. — Több ezer elismerőlevél tanuskodik, — többek közt Öfelsége, állami, főneczei és temérdek uradalmi telepekről is — a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

680 kilogramm tiszta buzaszem

volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral lett csépelve, szab. betétsines géppel szakértő bizottság előtt utáncsépeltettünk.

Pénzt, időt és munkát takarítanak meg a STERN-féle szab. dobkosár-betétléczezel.

Kérdezősködére ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást:

Bárdos és Brachfeld BUDAPEST, VI., Gyár-utca 5. sz.

Sertés-eladások és vételek

legjobban és legpontosabban eszközöztetnek, úgy sovány, mint hizott állapotban.

URL REZSŐ

sertésbizományosnál

Budapest, VIII., Népszínház-utca 22.
(Polgári sertésüzem bérpalota.)

Telefon 97—05 interurban. — Felvilágosítással készséggel szolgál.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900. **Biztosítási alap:** Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1,981.360— K
Tartalékok 2,401.687 53 „

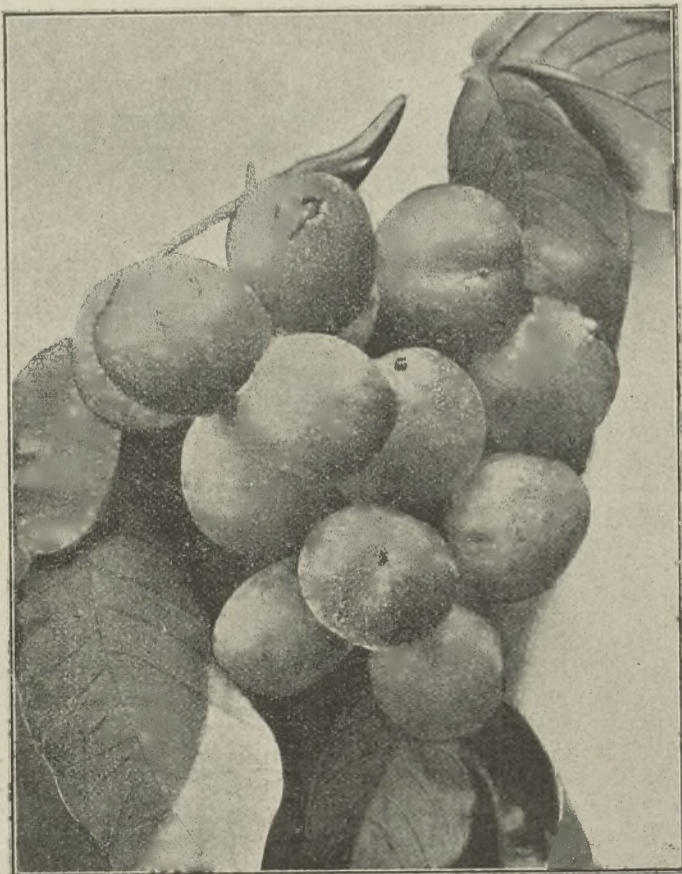
Összesen: 4,383.047 53 K

Évi feleslegek 1901-től 1910-ig 782.595,58 K.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módozatok szerint. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjárnyukban részesülnek és az 1901. évi üzletfőösslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzlet főösslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2 százalékos díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat 5 százalékos engedményben részeltettek. Az 1907. 1908., 1909., valamint 1910. évi üzletfőössleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1910. év végén a tartalékok 2,401.687 53 koronára rúgnak. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a „**GONDVISELÉS**” Országos Központ-Tennetkezési Segélyező Társulat utján 100 K-tól 1000 K-ig terjedő temetési segélybiztosítások eszközöltenek féltékeny fizetendő tagdíjak ellenében. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat: kebelében minden községben önálló helycsoportok szervezhetők jótékony célú működésükkel. Tájékoztatót készséggel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága. Bpest, VIII., Üllői-ut 1. sz.

A kertészet csodafája fürtös diófa!

Ezen diófaj bőtermőségéről 1904. év szeptember 12-én 76. ügyszám alatt közjegyzői hitelesítést vettem, mely szerint **5 fürtön vagy nyélen 60, azaz hatvan drb diót** mutattam be. Azóta lefolyt nyáron **16 diós fürtök** is voltak a fán. Megérdemli ezen faj, hogy minden házikertben, szőlőben, nyaralóban legalább egy fának hely kerítessék. Tavaszra kiadható 4—5—6 éves csemeték készlete korlátolt. A fa gyorsnövésű teljesen télálló, gyönyörű árnyék- és haszonfa.

BUDING ADOLF, Billéd (Torontál megye.)

MUSCAT OTTONEL

Gyökeres (2 éves) minőségben 500,000 darab. Sima minőségben 2.000,000 darab van eladó.

Gyökeres (2 éves) rendkívül erős példányok 1000-ként 60 kor. Dugványról lett szaporítva. — Sima (szokvány minőségű, betegségtől mentes, 55 cm. hosszú) 1000-ként 12 kor.

Gyökeresből 100, simából pedig 500 darabnál kevesebbet nem adok el. 10—25—50—100,000 darab vételénél megfelelő engedményt adok.

A Muscat Ottonel egészséges, buja növésű, bőtermő, virágzaskor ritkán rug és csak nagyon erős időben rothad; e mellett korai faj, úgy, hogy szeptember 20—25-én szüretelve, a klosterneuburgi mustméről 23, de sokszor 24—26% cukrot is mutat. A szőlő zamataja felséges, ugyanarra, hogy e részben egész bátorsággal minden más muskotály fölé helyezendő. Csemegének — mert fejedelmi illata van — rendkívül alkalmas. Mi Wienben 80 fillér, de sokszor 1 koronáért is el tudtuk adni kilóját. Rendkívül édessége és zamataja folytán silány mustok, illetve borok feljavítására ennél alkalmasabb anyagot eddig a szőlészet nem mutatott fel; épen ezért a 2 éves gyökeres vesszők olyan mult évi vagy 2—3 éves telepítés pótlására, mely 20—30% vagy még ennél is nagyobb hiányt mutat, rendkívül alkalmas, mert vele természetesen, illetve borunkat még egyszer olyan értékűvé tesszük.

Fenti fajnál a híres piros Delaware legalább is 50%-kal csekélyebb értékű. Az Ottonelből nálam ma már 80 katasztrált hold áll művelés alatt és borát mint félszüret ez évben waggonszámra is eladtam és el tudom adni minőség szerint 80—100 koronáért, kiesinyben pedig minőség szerint 120—150 koronáért. Eme faj sima vesszejét ojtványtelepek 25—50,000 számra rendelik.

Czim: Unghváry László szőlő- és borgazdasága, Czegléd.

Kwizda Ferencz János

az osztrák-magyar csász. és kir., a román királyi és bolgár királyi udvaroknak állatgyógyászati czikkékben való szállítója, kerületi gyógyszerész **Korneuburg**-ban, **Wien** mellett.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2.80.

Az udvari istállóknak és versenyistállóknak 50 év óta használatos, mint kitűnő erősítő szer nagyobb munka végzése előtt és után, ingyuladásoknál stb. Trainingben nélkülözhetetlen.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest**en, VI., Király-utca 12. sz. Andrassy-ut 26. sz.

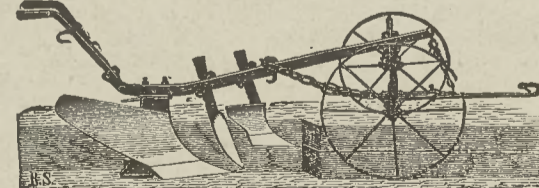
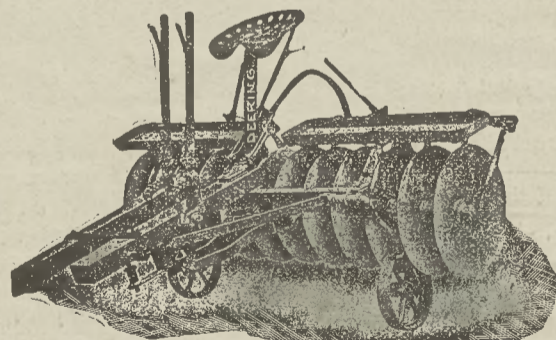
PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépezetében

Budapest, V., Váci-körut 52. sz.

nagy választékban és előnyös áron kaphatók: lényeges javításokkal ellátott

Deering-féle eredeti amerikai **aratógépek, gyűjtőgépek, fűkaszalógépek és tárcsásboronák** legkitűnőbb minőségben, továbbá a valódi „**Sack**”-féle

Valódi SACK-féle aczéleke.

ekék, vetőgépek, grubberek, boronák, valamint kitűnő szőlőművelési eszközök, ugyancsak javított eredeti „Westfalia” műtrágyaszórógépek,

nemkülönbön legkitűnőbb **szecs-kavágó- és répavágógépek, eredeti amerikai „Ohio” kukorica szártépőgépek (Schredder), Kayser-féle gabona-centrifugák, „Apollo” meszlő- és permetezőgépek, szalmakötélfonó gépek és mindenféle egyéb legelsőrendű gépek és eszközök.**

